

STRATEGIA, TALOUSARVIO JA
TALOUSSUUNNITELMA
2023 - 2025

SISÄLLYSLUETTELO

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	3
1. TALouden KEHITYS VUOSINA 2023–2025	5
2. KUNTAstrATEGIA	7
3. TOIMINTAYMPÄRISTÖ	9
4. TALOUSARVIO 2023 JA TALOUSSUUNNITELMA 24-25	12
PALVELUALUEET	12
KÄYTTÖTALOUS	14
5. TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN RAKENNE JA SITOVUUS	17
TALOUSARVIOASETELMA	17
TALOUSARVION JA SEN PERUSTEIDEN SITOVUUS	18
6. TALOUSARVION 2023 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN YHTEENVETO	19
7. KÄYTTÖTALOUSOSA	20
TARKASTUSLAUTAKUNTA, TARKASTUSTOIMI.....	20
KUNNANHALLITUS.....	21
YHTEISET PALVELUT	22
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	22
VALTUUSTO	23
KUNNANHALLITUS.....	23
TALOUS-, TOIMISTO- JA ASIAKASPALVELUT	24
YHDYSKUNTATEKNISET PALVELUT	26
ELINVOIMALAUTAKUNTA	29
HYVINVOINTILAUTAKUNTA.....	31
KASVATUSPALVELUT	39
8. TULOSLASKELMAOSA	47
TULOSLASKELMA	47
VALTIONOSUUDET	49
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	49
9. INVESTOINTIOSA	50
INVESTOINNIT	50
10. RAHOITUSLASKELMAOSA	52
RAHOITUSLASKELMA.....	52
LAINAT	53
LIITTEET	54

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2022

Heti vuoden alussa valtuuston rohkean rekrytoinnin myötä kunta sai johtajakseen uuden kunnanjohtajan ja saman tien käynnistyikin **Pukkila 2.0 aikakausi**. Johtajana näin kokonaiskuvan ja maalin kirkkaana, selkeät muutostarpeet ja kehitysmahdollisuudet – mutta inhimillisesti pienillä resursseilla näiden tavoitteiden kirkastaminen hyvin stabiilissa tilassa säilyneessä kunnassa, vaati myös luonnollista muutostkipuuta ja vahvaa muutosjohtamista. Asiaa ei helpottanut, että muutostyölle ja prosessien läpiviemisille ei voitu varata kuntagenressä tyyppillisesti vuosia – vaan näin vuosien työt tehtäväksi yhden vuoden aikana, jotta varmistamme itsenäisen toimintamahdollisuuden, vältämme kriisikuntakriteereihin päätyminen ja turvaamme henkilöstön työhyvinvoinnin tuleville vuosille. Lähdimme liikkeelle tulo puolesta – eli elinvoiman houkuttelusta täysin uudistetun kuntaimagon johdolla. Alkuvuoteen mahtuivat myös organisaation ja hallintosäännön uudistukset.

Taustalla painoivat entuudestaan henkilöstöllä pitkittyneen kriisi- ja poikkeustilojen olosuhteet 2020-2021 vuosien osalta. Osaltani aiheutin poikkeusolosuhteita vahvoilla muutoksien läpivienneillä myös vuodelle 2022 ja koronan aallot sekä käynnistynyt Ukrainan sota toivat siihen vielä osuutensa päälle. Tästä kaikesta kun olemme tähän asti yhdessä selvinneet – selviämme mistä vaan! Uskon, että tämän kunnan aallonpohjat ja myrskyt ovat nyt koettu ja seilaamme jatkossa tyynemmällä vesillä ja paremmin varustelluilla veneillä.

Toiminnan ytimessä on kuitenkin koko ajan ollut päättäjien vuonna 2021 vahvistamien strategisten painospisteiden kehittäminen ja niihin panostaminen. Näin vuoden 2022 lopulla koen, että tehty työ todella nyt näkyy ja tuntuu – moni toimiala saa vahvemmat taloudelliset lähtökohdat sekä parantuneet resurssit vuoteen 2023, puhumattakaan substanssijohtajuudesta ja osaamisen vahvistamisesta, mikä heijastuu jatkossa entistä paremmin työyhteisön hyvinvointiin. Tästä kaikesta kuuluu **kiitos** rohkeille ja sitoutuneille päättäjille, joiden kanssa olemme saaneet tehdä avointa yhteistyötä erinomaisessa ilmapiirissä. Kiitos kuuluu myös kaiken konkreettisen mahdollistajille – henkilöstölle, jotka ovat osallistuneet strategian valmisteluun, prosessien läpikäyntiin sekä kärsivällisesti ottaneet uutta vastaan. Kiitosaihe olette myös kaikki te kuntalaiset ja yhteistyötahot, jotka olette antaneet tsemppejä ja hyvää palautetta uudistuvasta Pukkilasta ja ylpeinä jaatte tietoa kotikunnastanne. Olette tehneet kotiutumiseni kunnanjohtajaksi todella helpoksi ja olen kiitollinen kokemastani vastaanotosta.

Vuoden 2022 talousennusteen mukaisesti **tilipäätös tulee olemaan merkittävästi ennakoitua parempi**, jääden kuitenkin alijäämäiseksi. Talousarviota on laadittu perinpohjaisesti perkaamalla kaikkien toimialojen luvut, tarpeet ja toteumat – realistiselle tasolle. Vaikka lopputuloksena on tämä vahvalla taustatyöllä rakennettu talousarvio nyt käsissäsi hyvä lukija, joudun kuitenkin muistuttamaan siitä haavoittuvaisuudesta, jota pieni kunta voi kokea vuoden aikana. **Pienikin heilahdus valtakunnallisessa taloudessa koettelee ensimmäisenä pienten kuntien taloutta. ja kantokykyä.** Onneksi pienen kunnan vahvuudet ovat parhaimmillaan juuri vaikeissa tilanteissa. Tunneimme toisemme ja haluamme pitää toisistamme huolta, selvittää yhdessä yli vaikeuksien. Tätä haluamme vaalia jatkossakin. Olemme myös sangen siunattuja, kun Pukkilalaiset ikäihmiset ovat saaneet ja tulevat saamaan tulevana vuonnakin kenties **maan parhaita senioripalveluita**. Kiitos Onni Nurmen -säätien testamenttivarojen.

Vuosi 2023

Vuoden 2023 talousarvion laadinta on ollut **poikkeuksellisen haastavaa** voimakkaasti muuttuvassa toimintaympäristössä ja kuntahistorian suurimpien muutosten keskellä. **Pukkila on lakiin perustuen 1.1.2023 alkaen osa Itä-Uudenmaan hyvinvointialuetta.** Kuntatalouden tilanne helpottuu soteuudistuksen myötä, kun nopeimmin kasvavat menot siirtyvät pois kuntien vastuulta. Kuntatalouteen jää kuitenkin sote-uudistuksen jälkeen menojen ja tulojen välinen rakenteellinen epätasapaino, ja kokonaismenot pysyvät vuosina 2024–2026 hieman tuloja suurempina. Kuntataloudessa vallitsee siis keskipitkällä aikavälillä rakenteellinen alijäämä, eli tulot eivät riitä rahoittamaan kaikkia käyttötalouden menoja ja investointeja. Akuutti talouskriisi vaivaa kuitenkin pientä joukkoa kuntia. **Painelaskelmien mukaan vaikein tilanne näyttäisi olevan alle 2 000 asukkaan kuntakokoryhmässä** – johon juuri me Pukkilassa kuulumme.

Arvomme ”rohkeus, rakkaus ja yksinkertaisuus” ohjaavat jokapäiväistä toimintaamme, kohtaamisia ja päätöksentekoa. Tavoitteellinen ja kuntastrategiaan pohjautuva päätöksenteko on parhaimmillaan sitä, että jokainen ratkaisu peilataan strategisia tavoitteita ja arvoja vasten. Vaikka kunta on keskittynyt ja keskittyy perustehtäviensä hoitamiseen, uskallamme rohkeasti johtaa strategisia tavoitteita ennakkoluulottomasti ja rohkeasti ideoiden sekä kokeillen. Tärkeänä arvona päätöksenteossa kulkee mukana myös yritysvaikutustেনarviointi. **Elinvoima on voimamme!** Pienin voi olla myös suurin.

Tulevan vuoden talousarvio on nyt 110 te ylijäämäinen (vuodelle 2022 talousarvio oli - 640 te). Vuoden 2023 ydinluvut ovat: Toimintatuotot 1,34 m€, toimintakulut 6,2 m€, ulkoinen toimintakate 4,9 m€ ja lopullinen toimintakate 4,8 m€. Poistoihin kohdistuu 355 te. Investointeihin on varattu 590 te. Kunnassa työskentelee n. 65 henkilöä.

Valokuituhanke on ottanut merkittäviä askeleita ja valtuusto teki historiansa suurimman vastuupäätöksen, lähtiessä takaamaan omistamansa Pukkikuitu Oy:n lainoja 1 m€ vastuun edestä. Tämä jos mikä kertoo hankkeen strategisesta merkityksestä kunnan elinvoimalle. Hallinnossa on myös käynnistetty panostaminen kunnassa helpommin saavutettaviin sähköisiin palveluihin sekä nettisivuston kokonaisvaltainen uudistaminen paremmaksi palvelualustaksi. **Matkailun kehittämishankkeessa** yhdessä lähikuntien kanssa (RoadMapp-työnimi) toimimme isäntäkuntana vuodet 2022-2024.

Tuleva vuosi on osittain suuri arvoitus. Sitä on valmistelu niin meillä kun tulevalla hyvinvointialueella parhaamme mukaan – mutta historiallisen suuri valtioneuvoston muutos liian heikolla lähtörahoituksella näyttää todelliset kasvonsa vasta ajan saatossa, korjausliikkeitä tarvitaan lähes varmasti. Tulevaisuudessa varminta on muutos, niin globaalisti kun myös meillä Pukkilassa.

Koska elämä on harvemmin juhlaa ja suurilta osin arkea – haluamme rakentaa **yksinkertaisesti toimivan ja rohkeasti edelläkävyn ARKIONNELLISEN yhteisön Pukkilaan. Rakkaudella.**

Pukkilassa 1.12.2022

Katarina Helander
kunnan ylin palveluhenkilö – kunnanjohtaja.

1. TALOUDEN KEHITYS VUOSINA 2023–2025

Heti kehyskauden alussa tulee voimaan kaikkien aikojen mittavin julkisen sektorin rahojen, henkilöstön, omaisuuksien ja sopimusten uudelleenjärjestely sosiaali-, terveys- ja pelastustoimenpalvelujen järjestämisvastuun siirtymässä hyvinvointialueille. Uudistus pienentää sekä kuntatalouden tuloja että menoja vuodesta 2023 lähtien. Siirtyviä kustannuksia vastaava määrä kuntien tuloja siirretään valtiolle hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi. **Muutoksen kaikkia vaikutuksia kuntiin ja kuntien talouteen ei voida mitenkään ennustaa.**

Käyttötalouden ohella sote-uudistus muuttaa myös kuntien rahoituslaskelmaa ja kasvattaa kuntien suhteellista velkaantuneisuutta hyvin paljon. Lisäksi uudistus vaikuttaa kuntatalouden tulevaisuudennäkymiin monella eri tavalla, etenkin, kun hyvinvointialueet käynnistyttävät toimintansa lähes poikkeuksetta vahvasti alijäämäisinä jo ensimmäiselle tilikaudelle. Sote-uudistus muuttaa kuntatalouden tunnuslukuja voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannukset ja niitä vastaava rahoitus poistuvat. Vuonna 2023 talouslukujen suurten prosenttimuutosten taakse kätkeytyy muun muassa kustannusten ripeä kasvu. Kun valtava sote-uudistus on tehty, on jo nyt kunnissa työn alla valmistautuminen merkittävään TE palveluiden uudistukseen, jota ei ole otettu julkisen talouden suunnitelman linjauksissa tai ennusteissa vielä edes huomioon. Valmistelu tähtää TE-palveluiden siirtämiseen kunnille 2025 alussa.

Julkista taloutta on heikentänyt COVID-19-pandemian ja Venäjän hyökkäyssodan ohella myös Sanna Marinin hallitusohjelmassa käynnistetyt mittavat julkisen talouden tehtävien laajennukset ja kehitysohjelmat. Keskeisimpiä pysyviä julkisen sektorin velvoitteita laajentavia päätöksiä ovat olleet oppivelvollisuuden pidennys, hoivamitoituksen nosto 0,7:ään ja hoitotakuun säätäminen. Pidemmällä aikavälillä hallituskauden kaikkien toimenpiteiden yhteisvaikutus julkisen talouden rahoitusasemaan on vähintään noin +2,5 miljardia euroa. Julkisen talouden menot ja tulot ovat rakenteellisessa epätasapainossa, mikä näkyy myös velkaantumisen kasvuna. Julkisen talouden suunnitelman (JTS) mukaan julkinen velkasuhde on jäämässä korkeammalle tasolle kuin ennen koronavirusepidemiaa.

Muutoksia rahoituspohjissa, korvauksia ja leikkauksia

Sote-uudistuksella on merkittävä vaikutus kuntien rahoituspohjaan. Tämän hetken arviolaskelman mukaan siirtyvien kustannusten yhteismäärä on noin 21,2 mrd. euroa. Tuloista siirtyy eniten kunnallisveroa, noin 13,11 mrd. euroa, mikä toteutetaan alentamalla kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja tasasuuruudesta 12,64 prosenttiyksiköllä. Yhteisöveroa siirretään kolmasosa kuntien ryhmäosuudesta eli noin 0,82 mrd. euroa. Kuntien peruspalvelujen valtionosuudesta siirtyy yhteensä 5,36 mrd. euroa ja veromenetysten korvauksista yhteensä 1,94 mrd. euroa. Merkittävien veroperustemuutos vuonna 2023 on sote-uudistukseen liittyvä verouudistus. Kuntien valtionavut (laskennalliset valtionosuudet, valtionavustukset ja veromenetysten korvaukset) ovat valtion vuoden 2023 talousarvioesityksessä yhteensä 5,4 mrd. euroa, mikä on noin 7,5 mrd. euroa vähemmän kuin vuoden 2022 varsinaisessa talousarviossa.

Lisäksi sähkön hinnan nousun vuoksi tuloveroon toteutettava määräaikainen sähkövähennys alentaa kuntien verotuloja. Vuonna 2023 on edelleen voimassa korotettu matkakuluvähennys, minkä lisäksi kuntien verotuloja vähentävät hieman myös ikääntyneiden työtulovähennyksen korotus, perhevapaalta palaavien työmatkavähennyksen omavastuun huojennus sekä T&K-toiminnan lisävähennys. Lisäksi ansiotuloveroperusteisiin tehdään ansiotasoindeksin muutosta vastaava indeksitarkistus.

Valtio on sitoutunut korvaamaan kunnille myös sekä koronaepidemiasta että Ukrainan sotaa pakenevien henkilöiden palveluista aiheutuvat lisäkulut. Osana hallituksen jo vuoden 2021 kehysriihessä sopimaa 370 miljoonan euron säästöjen kokonaisuutta kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistetaan vuonna 2023 kuitenkin uusi 43 miljoonan euron leikkaus. Vuodesta 2024 lähtien lakisääteisten peruspalvelujen valtionosuutta vähennetään pysyvästi 33 miljoonalla eurolla. Toisaalta valtionosuuksia lisätään noin 344 miljoonalla eurolla sote-siirtolaskelmaan liittyneen tasokorjauksen vuoksi. Kaiken kaikkiaan kuntien lakisääteisiin tehtäviin kohdistettua valtionrahoitusta on leikattu pysyvästi hyvin monilla eri perusteilla vuosina 2012–2022.

Uusi JTS-linjauus on myös ammatillisen koulutuksen rahoituspohjan paikkaaminen, josta kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan noin 37 miljoonaa euroa. Rahapelituotoilla rahoitettavien yleishyödyllisten toimintojen menot siirretään valtion budjettirahoituksen piiriin. Varhaiskasvatuksessa toteutettavaan lasten tukeen osoitetaan vuodesta 2023 alkaen lisäys on 15 milj. euroa ja kohdennetaan peruspalvelujen valtion-

osuuksien kautta. Oppivelvollisuuden laajentamiseen kohdennetaan 129 milj. euroa vuodesta 2024 eteenpäin. Oppilas- ja opiskelijahuollon palvelujen vahvistamiseen perusopetuksessa ja toisella asteella kohdennetaan 29 milj. euroa vuonna 2023. Lisäksi hoiva-avustajakoulutusta lisätään sekä työvoimakoulutuksena että kohdentamalla lisärahoitusta jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskukselle. Aiempien päätösten mukaisesti lähihoitajien koulutukseen kohdennetaan vuonna 2023 lisärahoitusta hoitajamitoituksen muutokseen vastaamiseksi. Lisäksi oppivelvollisuuden laajentamisen ja maksuttoman toisen asteen koulutuksen asteittaista toimeenpanoa jatketaan. Myös oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen määräytymisperusteiden uudistamisen kokeilua jatketaan.

Vaimeaa kasvua vuonna 2023

Venäjähyökkäys Ukrainaan on kasvattanut talouden tilannekuvaan liittyvää epävarmuutta voimakkaasti tänä vuonna. Energian, raaka-aineiden sekä ruuan hinnat ovat nousseet hyvin nopeasti, ja Suomen ulkomaankaupan näkymät ovat heikentyneet merkittävästi sodan myötä. Tuotanto on kehittynyt vielä alkuvuonna 2022 suotuisasti ja myös työllisyys on kasvanut ripeästi alkuvuonna, mutta kuluttajahintojen nousun arvioidaan leikkaavan kotitalouksien ostovoimaa, kulutusta ja talouden kasvua selvästi vuoden 2022 lopulla ja vuoden 2023 alkupuolella. Lisääntynyt epävarmuus myös siirtää investointeja tulevaisuuteen. Bruttokansantuotteen kasvun arvioidaan hidastuvan kuluvaan vuoden 1,7 prosentista 0,5 prosenttiin vuonna 2023. Vuosina 2024–2026 BKT:n vuotuisen kasvun arvioidaan olevan noin 1,4 prosenttia.

Kustannuspaineet jatkuvat

Kuntatalouden kustannuksiin kohdistuu tälläkin hetkellä kovia paineita. Julkisen sektorin palvelut ovat työvoimavaltaisia, joten kesäkuun alussa kunta-alalle sovitun virka- ja työehtosopimuksen kustannusvaikutuksilla on suuri merkitys tulevien vuosien menopaineisiin. Sopimus on sidottu niin sanottuun yleiseen linjaan, mutta sen päälle tulee vielä monivuotinen alan palkkarakenteita uudistava kehittämisohjelma.

Henkilöstökuluihin on laskettu 3 % palkankorotus ottaen huomioon 1.10.2022 ja 1.6.2023 palkankorotukset. Suunnitelmavuosille on laskettu kunta-alan sopimusten mukaiset palkankorotukset. Lisäksi on otettu huomioon kunnan tehtävien vaativuuden arvioinnin (TVA) mukaiset palkantarkistukset, mikäli ne eivät mahdu yleisten järjestelyvaraerien sisään. TVA-prosessin uskotaan valmistuvan 4/2023 mennessä.

Kustannuspaineita aiheuttavat myös odotettua korkeampana pysyttelevä hintojen nousu sekä siihen liittyvä korkotason nousu. Kehitysarviossa kuntien kustannuspaineita kuvaavat ennusteet, kuten peruspalveluiden hintaindeksi, nousivatkin reippaasti. Samaan aikaan kuntataloudessa ja laajemmin koko julkisessa taloudessa on tapahtunut verotulojen odotettua voimakkaampaa vahvistumista. Kuntien talouteen vaikuttaa myös edelleen koronapandemia, joka on kevästä 2020 vaikuttanut sekä maailmantalouden tilanteeseen että myös kuntatalouteen.

Pukkilan osalta on tarvetta talouden tasapainotukselle, koska aikaisemmat vuodet ovat olleet alijäämäisiä. Vaikka vuoden 2022 tilinpäätösennuste on talousarviota huomattavasti parempi, edelleen tehdään alijäämäinen tulos.

2. KUNTASTRATEGIA

STRATEGIA TEKEMISEN POLUKSI

Me Pukkilassa uskomme, että kaikkien tuntemalla ja ennen kaikkea arkeen omaksutulla yksinkertaistetulla strategialla voidaan tavoitteet tekemisen kautta muuttaa positiiviseksi ja vaikuttavaksi muutokseksi. Strategia on jokaisen asia, niin työntekijän kuin kuntalaisenkin. Strategian tavoite on tuottaa menestystä Pukkilalle. Kuntastrategia kiteytyy kolmeen tärkeään arvoon, jotka samalla ovat strategisia painopisteitä. Teemat kiteytyvät rohkeuteen, rakkauteen ja yksinkertaisuuteen.

EDELLÄKÄVIJYYS VAATII ROHKEUTTA ME USKALLAMME PUHUA RAKKAUDESTA KAIKKI HYVÄ ON YKSINKERTAISTA

Tavoittelemme strategiaamme avulla laajempaa, innostavaa ja vaikuttavaa kulttuuri-muutosta. Strategiaa viedään läpi kolmessa vaiheessa läpileikkaavin teemoin.

Vaihe 1. Rohkeus:

Nostatetaan luovuudella, ideoinnilla ja niiden systemaattisella läpiviennillä ja projektoinnilla. Tässä vaiheessa rakennetaan ideoiden keräämisen ja eteenpäinviemisen systematiikkaa. Innostutaan uusiutumaan ja tarkastelemaan toimintaa uudella eteenpäin katsovalla tavalla. Keksimme, miten pystymme tehostamaan toimintaa, palvelemaan paremmin ja luomaan parempaa hyvinvointia niin kuntalaiselle kuin kunnan työntekijälle. Vahvistamme täsmällistä projektin johtamisen taitoja ja työkaluja.

Vaihe 2. Rakkauden pohdinnat:

Vahvistamme yhteistyötä ja yhteisöllisyyttä. Rakkausteeman aikana käydään keskustelua siitä, mitä rakkausteema pitää sisällään. Näkökulmia ovat niin oman hyvinvoinnin kuin asiakkaan hyvinvoinnin näkökulma sekä yhteistyön ja palvelun näkökulma. Rakkauden teemaa täsmennetään hyvinvointisuunnitelmassa.

Vaihe 3. Otetaan toiminnan sujuvoittaminen ja yksinkertaistaminen keskiöön:

Vaiheen aikana kukin toiminto pohtii toiminnan yksinkertaistamista sekä sen sujuvoittamista. Samalla pyritään hakemaan myös pieniä nopeasti toimeenpantavia ideoita. Osa näistä pienistä ideoista voidaan projektoida laajemmiksi muutoshankkeiksi. Yksinkertaisuustapojen ja toimintojen prosessien läpikäynnin avulla sujuvoitetaan entisestään toimintojamme.

Näiden kolmen teeman lisäksi keskiöön nostetaan viestintä: viesti & viesti & viesti

Viestintä ja sen vahvistaminen on kunnalle erityisen tärkeä asia. *Viesti & viesti & viesti:* ” tarkoittaa

1. sisäistä viestintä
2. kuntalaisille suunnattua viestintää
3. ulkoista viestintää, jossa kerromme Pukkilasta positiivisesti ulospäin.

Viestintävastuu on jokaisella toimijalla. Ideoidaan viestittäviä asioita, sekä vahvistetaan viestinnän taitoja. Hyödynnetään niin sosiaalista mediaa kuin tiedottamista sekä monipuolista luovaa markkinointia. Hyödynnetään yhteistä visuaalista ilmettä sekä brändiä niin viestinnässämme kun arjen toiminnoissa.

Projektit

Vahvan kulttuurimuutoksen tueksi ideoiden kautta tulee projekteja, joita viemme yhteistyöllä joustavasti eteenpäin. Muutosmatkan varrella osallistavan prosessin kautta esille tulevat projektit kootaan liitteenä olevaan projektitaulukkoon. Projektitaulukkoa hyödynnetään joustavasti ja se elää strategiamatkan mukana. Emme siis ahmi kerralla kaikkea, vaan viemme muut osta hallitusti eteenpäin läpi. Ideoista muotoutuu selkeitä projekteja, joilla kullakin on määritelty lopputulema, hyödyt mittarit sekä mittareiden nykytila sekä tavoitetila. Projektit pilkotaan selkeästi edistettäviksi osiksi, joiden edistymisiä seurataan vastuuhenkilöiden johdolla.

Mittarit

Kun olemme vieneet läpi strategiakulttuurimuutosta, odotamme siitä tuloksia usealla eri mittarilla. Tavoittelemamme kulttuurimuutos vaikuttaa positiivisesti niin talouteen, palveluun kuin hyvinvointiin. Talousarviovuonna 2023 strategisista painopisteistä toteutettavat toimenpiteet, mittarit ja vastuutahot on kirjattu toimieliinkohtaisissa tavoitetaulukoissa ja/tai tekstissä.

Osallistaminen ja viestintä

Kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia kasvatetaan erilaisin kyselyin, kommentointimahdollisuuksin, asukastilaisuuksin ja osallistuvien budjetointien kera. Tärkeintä ovat kohtaamiset, keskustelut ja ilmapiirin tunnustelu – aidot mittarit. Sisäistä ja ulkoista viestintää monipuolistetaan entisestään, elinvoimakärjellä.

Henkilöstöpolitiikka

Kuntastrategiassa huomioidaan kuntalain mukaan henkilöstöpolitiikka. Motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö on määritelty kunnan voimavaraksi kuntastrategiassa. Työntekijät tuottavat kunnan palvelut ja huolehtivat siten myös kuntalaisten hyvinvoinnista. Pukkilan kunta on hyvä ja vastuullinen työnantaja, joka pitää huolen työntekijöistään järjestämällä lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi sairaudenhoidon ja tyhy-toimintaa. Hyvinvoiva henkilöstö tuottaa säästöjä. Pukkilan kunnan henkilöstöpolitiikkaa on määritelty *Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa*, johon on kirjattu tavoitteita ja niihin liittyviä toimenpiteitä huomioiden mm. henkilöstörakenne, koulutuksen ja urakehityksen mahdollisuudet työssä sekä työolosuhteet johtamisen, esimiestyön, työyhteisön ja viestinnän näkökulmista että työn ja perhe-elämän yhteensovittaminen. Henkilöstöä koskevia asioita käsitellään työnantajan ja henkilöstön edustajista koostuvassa *yhteistyötoimikunnassa*, joka huolehtii lakisääteisesti työpaikan yhteistoiminnasta ja työsuojeluyhteistoiminnasta. Kaikki henkilöstömateriaalit päivitetään 2023.

Omistajapolitiikka

Valtuusto hyväksyy osana kuntastrategiaa kunnan omistajapolitiittiset linjaukset, jotka määrittelevät, millaista omaisuutta kunta hankkii ja missä tehtävissä kunta on mukana omistajana ja sijoittajana. Omistajapolitiikka määrittelee myös omistuksen tarkoituksen ja tavoitteet. Pukkilan kunta on viime vuosina tehnyt ratkaisuja, joilla on vähennetty kunnan omistuksia ja tehtäviä. Kunta perusti valokuituverkon hallinnointia, rakentamista ja ylläpitoa varten Pukkikuitu Oy:n vuonna 2021. Yhtiön toimesta on tavoitteena koko kunnan kattavan valokuituverkon rakentuminen ja rakentaminen. Valtuusto teki historiansa merkittävimmän ja rohkean päätöksen sitoutua takaamaan tarvittaessa Pukkikuitu Oy:n lainoja yhteensä 1 m€ edestä marraskuussa 2022. Strategisesti oikea teko osoittaa kunnan vahvan tahtotilan varmistaa veto- ja pitovoimassa kiinni pysymisen kehittyvässä maailmassa.

3. TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Mitä me tavoittelemme?

KASVUA JA ARKIONNELLSUUTTA

Houkuttelemme yhteisölliseen pikkukuntaan uusia asukkaita, etätyöntekijöitä, vapaa-ajan asukkaita sekä yrittäjiä. Luomme matalan kynnyksen viestinnällä, yksinkertaisetuilla prosesseilla ja reippaalla toiminnalla sekä erinäisellä tapahtumatuotannolla eri sidosryhmien ja yhteistyökumppaneiden kanssa arkionnellista elämää meidän kaikille asukkaille ja yrittäjille Pukkilassa. **Hyvä ilmapiiri!**

Miten me toimimme?

INVESTOIMME JA VARAUDUMME TULEVAISUUTEEN

Jos me emme usko kuntamme tulevaisuuteen, ei siihen usko kukaan muukaan. Meidän tulee muovata toimintoja, markkinointia, ympäristöä, kaavoitusta ja rakenteita palvelemaan muuttuvia tarpeita, uusia mahdollisuuksia ja kuntalaisten toiveita palvelemaan. **Ketteryys ja ratkaisukeskeisyys!**

Mitä me painotamme?

ASUKKAIDEN HYVINVOINTIA JA YHTEISÖLLISYYTTÄ

Meidän tulee varmistaa parhaamme mukaan nykyisten asukkaiden yhteisöllisyyden kokemuksen mahdollisuus sekä hyvinvointi ja avunsaanti. **Kunnan paras käyntikortti on hyvinvoiva asukas.**

Mitä me uudistamme?

MIELIKUVIA JA ENNAKKOLUULOJA

Meidän tulee kuntaimagon vahvistamisella ja markkinoinnilla lisätä tietoisuutta maaseudulla asumisen monipuolisista mahdollisuuksista, maaseutuympäristön positiivisista terveysvaikutteista ja vahvistaa mielikuvaa hyvästä sijainnistamme, jossa ei tarvitse tinkiä harrastamisesta ja kulttuurista. Meidän tulee saada Pukkila asemoitumaan **Suomen kartalle** ja ihmisten mielikuviin (etenkin Etelä-Suomessa) reippaana, lämminhenkisenä ja rohkeasti eteenpäin menevänä pikkukuntana. **Tehdään Pukkila aidosti tunnetuksi!**

Tämä kaikki vaatii myös **riskien** analysoinnin ja sietokyvyn – jota lähdetään järjestelmällisesti päivittämään johtoryhmän kanssa varautumissuunnitelmien kera loppuvuodesta 2022.

Väkiluku voi kaikesta huolimatta laskea, talouden tasapainottaminen saattaa vaatia investointien siirtämistä, meitä voi kohdata alati kasvava pula osaavasta henkilöstöstä, asukkaiden hyvinvointiin panostamisesta menetetään kokonaisote ja -vastuu – entä jos hyvinvointialueen ja kunnan yhdyspinnat eivät toimi ja kustannusten kohdentaminen ei toimi vastuiden mukaisesti? Mitä jos meitä kohtaa vakava mainehaitta? Kenties uusia työpaikkoja ei synny toivotusti ja globaalien kriisien sekä näiden aiheuttamat torjunta-, muutos- ja korjaustyöt vaikuttavat häiriöinä kunnan palvelutuotantoon. Meidän parhaat aseemme montaa riskiä ja kriisiä vastaan ovat yhteen hiileen puhaltaminen, avoimuus ja rehellisyys, joustavuus ja sopeutumiskyky. Taloudellisesti olemme varautuneet - tilanteen kehittyessä meistä riippumattomista syistä taloudellisesti vaativaksi - ottamaan tarpeen mukaan lainaa, lainakanamme on vielä keskiarvon alapuolella kuntasektorilla.

Ensisijaisesti emme ole halukkaita leikkaamaan palveluista ja niille asetetuista tavoitteista, vaan haluamme löytää ratkaisuja pysyvä suunnitelluissa tavoitteissa. Vuosia jatkuneiden leikkauksien sijaan, tässä talousarviossa on osoitettu merkittävät satsaukset etenkin opetustoimelle, silti tavoitteenamme on ylijäämäinen tulos.

Kaikkea mitä teemme, johdamme tiedolla. Raportointi, analysointi ja tiedonetsintä korostuvat erityisesti Pukkila 2.0 aikakaudella.

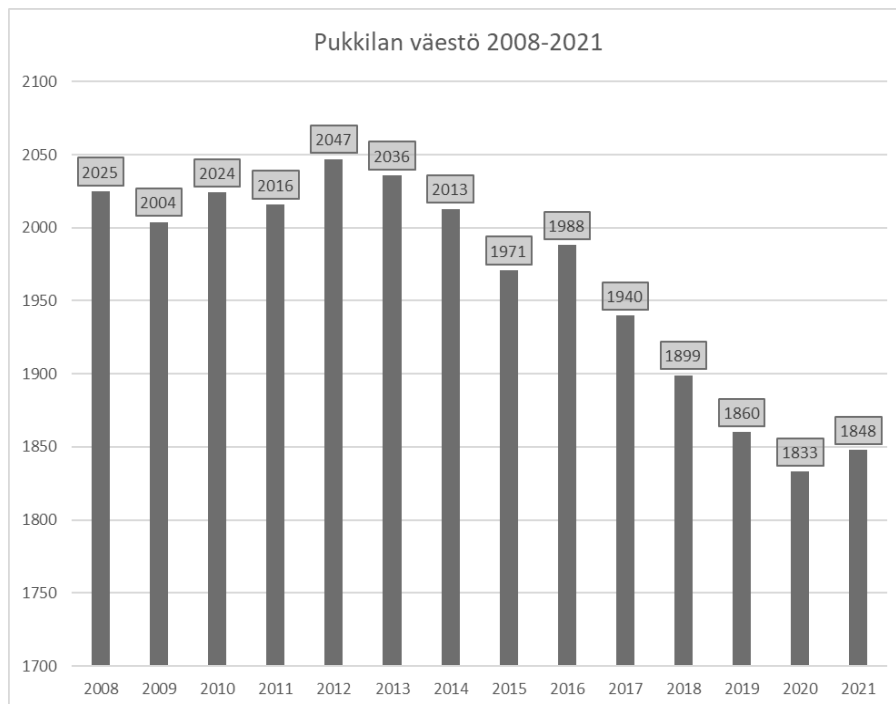
Väestö

Pukkilan väkiluku on ollut hieman laskeva. Väestön ikääntyminen ja syntyvyyden lasku ovat trendejä, jotka vaikuttavat myös Pukkilaan. Väkiluvun pitämiseksi ennallaan tai jopa kasvattavaksi, on tehtävä voimakkaita toimenpiteitä uusien asukkaiden houkuttelemiseksi. Lisäksi on varmistettava nykyisten asukkaiden tyytyväisyys mm. varmistamalla laadukkaat peruspalvelut. Väkiluvulla on suora vaikutus kunnan rahoituspohjaan niin valtionosuuksien kuin verotulojenkin kautta.

- Väestöstä (tilasto vuodelta 2021)
- n. 2,5 % on ulkomaan kansalaisia
 - n. 3 % vieraskielisiä
 - n. 27 % eläkeläisiä
 - n. 24 % yli 64-vuotiaita
 - n. 15 % alle 15-vuotiaita
 - n. 61 % 15-64-vuotiaita
 - asuntokuntia noin 840 (12/2021)

Vuoden 2022 lopussa asukasluvun arvioidaan olevan 1 840 (2021: 1848)

2022	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu	Yht.
Elävänä syntyneet	2	0	1	0	0	1	2	0	0	1			7
Kuolleet	-2	-2	-3	-2	-1	-2	-4	-2	-5	-2			-25
Tulomuutto	8	6	7	5	6	16	8	9	12	4			81
Lähtömuutto	-16	-12	-8	-5	-6	-7	-20	-13	4	4			-79
Maahanmuutto	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			0
Maastamuutto	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			0
Väkiluku (12/21 1848)	1841	1833	1830	1828	1827	1835	1821	1815	1826	1833			
Muutos	-8	-8	-3	-2	-1	8	-14	-6	11	7			-16

Lähde: Tilastokeskus ja Uudenmaan ELY-keskus

Työllisyys

Työttömyyden osalta kunnan vuonna 2022 tekemät toimenpiteet ovat vaikuttaneet merkittävästi kunnan työttömyysasteeseen. Työttömyysaste oli tammikuussa 2022 10,4 % ja vuoden 2021 keskiarvo oli 10,5 %.

Vuoden 2022 lokakuun tilastossa työttömyysaste Pukkilassa oli 7,9 %. Huhtikuussa 2022 palkatun elinvoima- ja työllisyyskoordinaattorin vahva sitoutuminen tehtäväänsä näkyy tuloksissa. Toimenpiteitä on edelleen syytä jatkaa tehostetusti haastavan valtakunnallisen talousvuoden 2023 aikana.

Työpaikkoja kunnan alueella on yhteensä noin 500 (12/2021).

Kuukausi ja vuosi	Työttömien työnhakijoiden %-osuus työvoimasta, KA
2019 Joulukuu	8,8
2020 Joulukuu	11,7
2021 Joulukuu	10,9
2022 Lokakuu	7,9

Työvoiman määrä

Vuosi	Työvoima yhteensä
Vuosi 2018	935
Vuosi 2019	919
Vuosi 2020	911
Vuosi 2021	900
Vuosi 2022	897

Työnhakijoiden määrien kehitys

Kuukausi	Nuoret työnhakijat	Alle 30v työnhakijat	25-49v työnhakijat	Yli 50v työnhakijat	Yli 55v työnhakijat	yhteensä
2019 Joulukuu	10	17	39	32	22	120
2020 Joulukuu	11	18	42	54	36	161
2021 Joulukuu	9	13	38	51	35	146
2022 Lokakuu	8	16	35	28	24	111

4. TALOUSARVIO 2023 JA TALOUSSUUNNITELMA 24-25

Kuntalain (410/2015 110 §) mukaan kunnanvaltuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Talousarvio sisältää kuntastrategiaa toteuttavan kokonaisuuden, jonka valtuusto hyväksyy talousarviokäsittelyn yhteydessä. Uuden strategian päivitys on ollut käynnissä vuonna 2022. **Kunnan brändi uudistettiin kokonaan vuonna 2022 ja se on osaltaan kiritänyt kunnan toiminnan muuttumista ketterämpään ja rohkeampaan suuntaan.** Valtuuston hyväksymä kuntastrategia ohjaa kunnan päätöksentekoa ja toimintaa.

Kunnan taloussuunnittelussa toiminnalla ja taloudella on kiinteä yhteys. Taloussuunnitelmassa **tulee osoittaa riittävät resurssit asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi sekä osoittaa, miten toiminta ja investoinnit rahoitetaan** Suunnittelussa lähtökohtana ovat strategiassa kunnan toiminnalle asetetut pitkän aikavälin tavoitteet, ennakoitujen talouden kehitysnäkymät, arvioitu väestön ja elinkeinojen kehitys sekä muut toimintaympäristön muutokset.

Vuoden 2023 talousarvion laadinnassa tavoitteeksi asetettiin **talouden tasapainotus** tulevien vuosien aikana. Lisäksi erityistä huomioita kiinnitetään taloudenpidon suunnitelmallisuuteen yli toimintavuosien sekä etsitään ennakkoluulottomasti toiminnan tehostamisen keinoja pitkällä tähtäimellä. Kehyksessä on otettu huomioon toimialojen antamat, tiedossa olevat sääntelystä johtuvat muutokset toimintaan. Tämän lisäksi kehyksessä on huomioitu sopeutusta vuodelle 2023 219 000 euroa ja vuodelle 2024 lisää 50 000 euroa.

Taloudellisen ja toiminnallisen tuloksen seuranta

Valtuusto asettaa palvelualueittain toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden saavuttamiseen käytettävissä olevat resurssit, määrärahat ja tulotarvot. **Talousarvion toteutumista seurataan raportoinnilla.** Talous- ja verotietojen raportointia käsitellään kuukausittain kunnanhallituksessa ja valtuuston kokoontuessa pidetään talouskatsaus kunnanjohtajan toimesta. Kuntatason raportoinnista vastaa kunnanhallitus, joka toimielinten raporttien perusteella laatii yhden osavuosisatituksen tilanteesta 31.7. kunnanvaltuustolle ja tilinpäätökseen kuuluvan toimintakertomuksen. Näissä seurataan taloudellisen tuloksen, toiminnallisten tavoitteiden ja tunnuslukujen toteutumista. Kunnanhallitus päättää kunnan toimielinten raportoinnista sekä tarvittaessa yksityiskohtaisemmasta talouden ja toiminnan raportoinnista.

Kunnan on tuotettava tietoja kunnan toiminnasta ja taloudesta kunnan toiminnan, hallinnon ja talouden ohjausta, johtamista ja seurantaan varten sekä kunnan asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi.

PALVELUALUEET

Kunta järjestää laissa säädetyt palvelut omana toimintana sekä yhdessä muiden kuntien, kuntayhtymien ja kumppaneiden kanssa.

Yhteiset palvelut

Talous-, toimisto- ja asiakaspalvelut -tiimi tuottaa kuntaorganisaatiolle mm. taloussuunnittelua, kokoa tilinpäätöksen, sekä hoitaa asiahallintaa (mm. esityslistat, pöytäkirjat ja arkisto). Tiimi tukee koko kunnan henkilöstöä talous- ja henkilöstöasioissa. Palvelupiste tarjoaa kunnan palveluihin liittyvää neuvontaa ja ohjausta keskitetysti yhden luukun periaatteella. Palvelupiste toimii kontaktipintana kunnan, kuntalaisten ja eri toimijoiden välillä. Kunta lisäksi ostaa sopimukseen perustuen talous- ja henkilöstöhallinnon sekä ICT -palveluja. Palvelualue sisältää myös vaalit, valtuuston ja kunnanhallituksen. Yhdyskuntatekniset palvelut tuotetaan kuntayhteistyönä Myrskylän kunnan toimiessa vastuukuntana. Teknisen toimen tehtävänä on ylläpitää ja kehittää turvallista ja toimivaa elinympäristöä tuottamalla kuntalaisille laadukkaita palveluja.

Elinvoimapalvelut

Elinvoimapalveluiden tavoitteena on kehittää kunnan veto- ja pitovoimaa kuntastrategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Toiminnan yksityiskohtaisemmat tavoitteet ja tehtävät toimenpiteet määritellään elivoimasuunnitelmassa. Kunnan elinvoimaisuutta pyritään lisäämään mm. kehittämistoiminnalla ja markkinoinnilla (brändityö, asuin- ja yritystontit, toimitilat).

Työllisyyspalveluissa arvioidaan asiakkaan palvelujen tarve sekä luodaan yhdessä suunnitelma asiakkaan asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi. Työllisyyspalvelut tarjoavat pukkilalaisille palveluohjausta ja valmennusta sekä lakisääteisen TYP-palvelun. Tarjotamme myös tukea pukkilalaisille yrittäjille työllistämiseen.

Hyvinvointipalvelut

Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalvelut. Senioripalvelut ja maahanmuuttopalvelut.

Kuntalaisten vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin panostetaan yhdessä yhdistysten, seurakunnan, naapurikuntien ja alueella toimivien organisaatioiden kanssa. Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalveluista myönnetään avustuksia paikallisille toimijoille.

Hyvinvointikeskus Onniin on keskitetty sosiaali- ja terveyspalvelujen lisäksi merkittävästi kunnallisia vapaa-ajan palveluja ryhmätoiminta-, liikunta- ja allastiloissa, Onnissa järjestetään myös konsertteja, teatteriesityksiä ja näyttelyjä. Lisäksi Onnin välittömässä läheisyydessä on Onnin-puisto ulkokuntoilulaitteineen. Kunnassa on sisä- ja ulkoliikuntapaikkoja, Hyvinvointikeskus Onni sekä kirjasto. Lisäksi kulttuuripalveluja tarjotaan kesäaikana galleria Koivulinnassa sekä Pukkilan kotiseutumuseossa. Palveluja järjestetään myös yhteistyökumppaneiden tiloissa, esim. nuorisotilatoiminta yhdistyksen seuratalossa ja konsertteja kirkossa. Tiloissa pyritään huomioimaan esteettömyys. Sisä- ja ulkoliikuntapaikoista pidetään huolta paitsi käytettävyyden ja turvallisuuden myös houkuttelevan kuntakuvan luomiseksi.

KulttuuriPukkila on toiminut kunnan tehtävien ytimessä kuntalaisten hyvinvoinnin ja kunnan elinvoiman edistämisessä kulttuurin ja taiteen keinoin. KulttuuriPukkila on koonnut yhteen vapaa-ajan palvelujen ja kumppaneiden toiminnan kokonaisuuden ja se on brändännyt Pukkilan omaleimaisuutta ja aktiivisuutta. KulttuuriPukkilan toimijoina ovat kunta ja sen kumppanit.

Maahanmuuttopalvelut tuotetaan yhdessä kumppanien kanssa.

Kasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuksen toiminta on monipuolista ja laadukasta. Toimintaa suunniteltaessa huomioidaan lasten yksilöllisyys, mielipiteet ja osallisuus. Tarjoamme huoltajille säännöllisesti mahdollisuutta osallistua ja vaikuttaa varhaiskasvatuksen suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen. Lapsilähtöisyys toiminnassamme mahdollistaa lasten omien tietojen, taitojen ja kiinnostuksen kohteiden sekä vahvuuksien löytämisen. Elämyksellinen, lämminhenkinen ja turvallinen kasvatusympäristömme avaa mahdollisuuksia leikin ja kokeilun kautta uuden oppimiseen. Arjen sujuvuutta helpottaa inhimillinen, avoimena, erilaisia perheitä arvostava ja luotettava henkilöstö. Jokaisen lapsen hoidontarve huomioidaan yksilöllisesti. Huoltajien päivittäinen kohtaaminen mahdollistaa sujuvan ja avoimen yhteistyön perheiden kanssa. Varhaiskasvatuspalvelut toteutetaan päiväkotitilakompleksissa Vekarassa. Sen lisäksi tarjotaan perhepäivähoitoa. Esikoululaisten aamu- ja iltapäivähoito järjestetään esikoulun tiloissa Kirkonkylän koululla. Esiopetuksesta vastaa opetuspalvelut. Vuorohoitoa järjestetään päiväkotitilakompleksissa Vekarassa huoltajien työ- tai opiskelutilanteen mukaan.

Opetuspalvelut

Oppilaita tuetaan heidän kasvussaan itsestään, muista ihmisistä, ympäröivästä yhteiskunnasta ja luonnosta välittäviksi vastuuntuntoisiksi kansalaisiksi. Koulun pyrkimyksenä on oppilaan itsetunnon ja monipuolisen ilmaisutaidon kehittäminen. Kirkonkylän koulussa järjestetään perusopetusta vuosiluokilla 1-6. Opetusta annetaan myös pienryhmissä. Kirkonkylän koulussa annetaan myös esiopetusta ja tarvittaessa perusopetukseen valmistavaa opetusta. Esiopetuksen tiloissa järjestetään perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä varhaiskasvatuksen aamu- ja iltapäivähoitoa. Kunnalla on Askolan kunnan kanssa sopimus yläkouluyhteistyöstä. Oppilaat voivat hakeutua yläkouluun myös muualle, mutta siihen on saatava koulun sijaintikunnan lupa.

Ruoka- ja siivouspalvelut

Ruoka- ja siivouspalvelujen toimipaikat ovat keskuskeittiö, päiväkotiki Vekara, Hyvinvointikeskus Onni, Kirkonkylän koulu, kunnantalo, kirjasto ja paloasema. Ruokapalveluissa työskentelee 6 henkilöä ja siivouspalveluissa 5 henkilöä, molempien yksiköiden esimies on palvelupäällikkö. Suoritteita on tuotettu vuodessa n. 100 000, aterioita tarjottu päivittäin n. 300 henkilölle. Ruokapalvelut tuotetaan asiakasläh- töisesti huomioiden eri ikäryhmät ja erityisruokavaliot. Merkittävän muutoksen tuo Päijät-Soten kans- sa tehdyn sopimuksen päätyminen kuluvan vuoden lopussa. Siivouspalveluissa pyritään ekologisuu- teen ja huomioimaan asiakkaan toiveet. Siivoustyö tehdään siivousmitoituksen mukaan. Siivousmitoi- tuksen mukainen pinta-ala on n. 8 000 m². Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän Hyvinvointikeskus On- nista vuokraamien tilojen siivous tehdään myyntisopimuksella siivoussopimuksen sekä yhtymän oman mitoituksen mukaisesti.

Kirjastopalvelut

Kirjastopalvelut tuottaa Pukkilan ja Myrskylän yhteinen kirjasto. Kirjastoa johtaa Myrskylän sivistys- ja hyvinvointilautakunnan alaisuudessa kirjastojaosto. Molempien kirjastojen omatoimikäyttöaikoja jatke- taan entisellään.

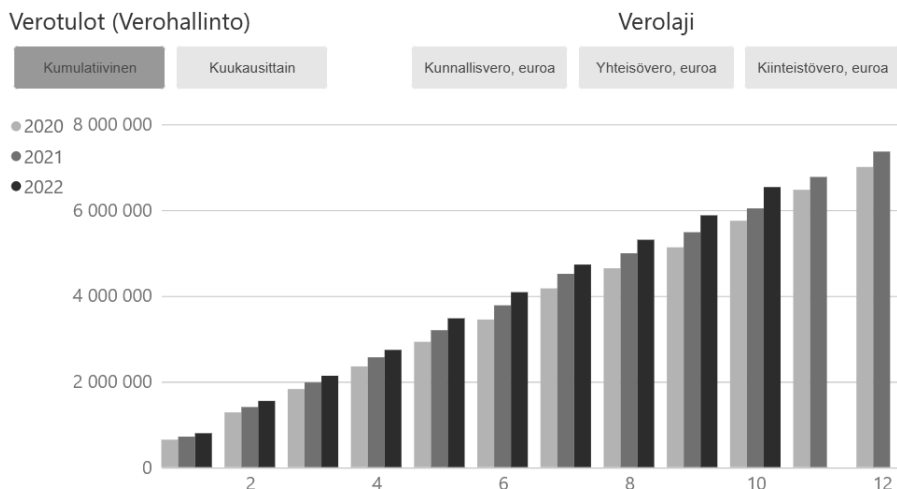
Palveluhenkilöstö

Kunnan työntekijävahvuus vuodelle 2023 on n. 65 henkilöä, keski-ikänsä n. 42v.

KÄYTTÖTALOUS

Verotulot

Kunta päättää itse tulovero- ja kiinteistöveroprosentit, mutta **sote-uudistuksen takia vuosi 2023 on kuitenkin poikkeus, jolloin kunnilla ei ole mahdollisuutta päättää tuloveroprosenttia**. Voimassa ole- vasta kunnan tuloveroprosentista vähennetään 12,64 %-yksikköä. Pukkilan kunnan tuloveroprosentti on vuonna 2022 21,5 %. Veroleikkauksen myötä Pukkilan tuloveroprosentti on 8,86 % vuonna 2023. Kunta ei saa suoraan kuitenkaan tätä veroprosentin mukaista osuutta verotuloista, koska mm. erilaiset vero- vähennykset vaikuttavat kunnan saamaan verotuloon. Valtio antaa kunnille osuuden yhtiöiden mak- samasta yhteisöverotuotosta. Kuntien saamaan verotuloon vaikuttaa aina kaikkien Suomen kuntien taloustilanne ja veroprosentit. Sote-uudistuksen myötä yhteisöverotuotto vähenee n. 1/3. Kiinteistöve- roon ei tule leikkauksia hyvinvointialueille. Kunnat saavat edelleen kiinteistöverotulot itselleen ja voivat itse määrittää kiinteistöveroprosentit.

Kuvassa kunnan verotulojen kehittyminen 2021-2022. Lähde: NHG-kuntaraportointi PPHYKY

Kunnallisvero

Voimassa olevasta kunnan tuloveroprosentista vähennetään 12,64 %-yksikköä. Pukkilan kunnan tuloveroprosentti on vuonna 2022 21,5 %. Veroleikkauksen myötä **Pukkilan tuloveroprosentti on 8,86 %** vuonna 2023. Kunta ei saa suoraan kuitenkaan tätä veroprosentin mukaista osuutta verotuloista, koska mm. erilaiset verovähennykset vaikuttavat kunnan saamaan verotuottoon.

Kunnan kiinteistöveroprosentit vuonna 2023 verotuskohteittain eriteltynä:

	Pukkila 2023	Raja-arvot
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,15	0,93 - 2,00
Vakituinen asuinrakennus	0,65	0,41 - 1,00
Muut kuin vakituiset asuinrakennukset	1,25	0,93 - 2,00
Rakentamaton rakennuspaikka	3,10	2,00 - 6,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00	0,00 - 2,00
Voimalaitos	3,10	0,93 - 3,10

Verotulojen erittely

	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Kunnallisvero	6 303	6 294	6 484	6 568	3 380
Kiinteistövero	396	447	440	426	454
Yhteisövero	298	350	430	300	272
Yhteensä	6 997	7 091	7 356	7 294	4 106

Valtionosuudet vuonna 2023

Valtionosuus on valtion ja kuntien väliseen kustannusjakoon säädetty tulojentasausjärjestelmä, jonka tarkoitus on tasata tulopohjassa, kustannusrakenteessa ja palvelutarpeissa olevien kuntien välisiä taoudellisia eroja. Valtionosuus koostuu kahdesta osasta, kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksesta.

Pukkilan kunnan valtionosuudet 2023 (tilanne 20.9.2022)

Peruspalvelujen valtionosuus ennen verotulotasausta, sis. verotulojen kompensaaion	1 220 500
Verotulotasaus	780 477
Peruspalvelujen valtionosuus yhteensä	928 715
Opetustoimen ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-488 692
Valtionosuudet yhteensä	440 023
Kotikuntakorvaukset perusopetuksessa	
saatavat	37 183
maksettavat	811 370
Netto	774 187

Arviointimenettelystä ja sen tunnusluvuista

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tunnuslukujen raja-arvot lasketaan vuosittain konsernitilinpäätösten tiedoista. Jos arviointimenettelyn kriteeri/-t täyttyvät, kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkaalleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi. Kriisikuntakriteerit on päivitetty tilinpäätöksestä 2021 alkaen. Kriisikuntamittariston rakenne on säilynyt ennallaan, mutta tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu.

Arviointimenettely voidaan käynnistää jos:

a) Kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää säädetyssä määräajassa (neljä tilikautta). Jos syy on koronasta johtuva, voi kunta hakea lisäaikaa 2 vuotta (väliaikainen lakimuutos).

b) Kuntakonsernin taseeseen kertynyt alijäämä on viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1000 euroa asukasta kohden ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa asukasta kohden TAI talouden tunnusluvut täyttyvät kaikki kahtena vuonna peräkkäin;

Analyysi kunnan arviointimenettelykriteereistä vuoden 2021 tilinpäätöstietojen mukaan

vuoden 2018 tilinpäätöksessä oli alijäämää 1,256 milj. €

vuoden 2019 tilinpäätös oli alijäämää 1,095 milj. €

vuoden 2020 tilinpäätös oli ylijäämäinen 303 132 € (valtion koronatuett) ja

vuoden 2021 tilinpäätös oli alijäämäinen 443 996,85 €.

Vuoden 2021 jälkeen taseeseen kirjattua ylijäämää on 1,13 milj. euroa (612 €/as).

Suhteellinen velkaantuneisuus on koko kuntasektorilla keskimäärin 58,7 %.

Pukkilan kunnan vuoden 2021 tilinpäätöksessä suhteellinen velkaantuneisuus oli 54,8 %.

2021 tilikauden lopun asukasmäärä oli Pukkilassa 1 848. Tilikauden vuosikate asukasta kohti oli -32 €.

5. TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN RAKENNE JA SITOVUUS

TALOUSARVIOASETELMA

Taulukossa on esitetty talousarvioasetelma valtuuston ja toimielinten sitovuustasolla. Valtuusto hyväksyy talousarvion palvelualueetasolla.

TOIMIELIN	Sitovuustaso Palvelualue Valtuusto	Vastuualue 1 Kunnanhallitus	Vastuualue 2 (kustannuspaikka) Viranhaltija
Tarkastus-lautakunta	Tarkastustoimi	Tarkastustoimi	Tarkastustoimi
Kunnanhallitus	Yhteiset palvelut	Keskusvaalilauta-kunta	Kuntavaalit Valtiolliset vaalit EU-vaalit
		Kunnanhallitus	Hallintopalvelut Kaavoitus- ja maankäyttö Yhteistoiminta Riskien hallinta Eläinsuojelu Verotus Maaseutuhallinto Maa- ja metsätilat
		Valtuusto	Valtuusto
		Talous-, toimisto- ja asiakaspalvelut	Talous-, toimisto- ja asiakaspalvelut ICT-palvelut Henkilöstö- ja työsuojelupalvelut Kahvio ja postipalvelut Joukkoliikenne Ympäristöterveydenhuolto
		Yhdyskuntatekniset palvelut	Hallinto Puistot ja yleiset alueet Kaavatiet Ulkoliikuntapaikat Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu Hyvinvointikeskus Onni Päiväkoti Vekara Kirkonkylän koulu Torpin koulu Koivulinna Museo Ilijärven maja Paloasema Muut rakennukset Kunnantalo Teknisen varastohalli Säästösuvanto Liikenneturvallisuus
Elinvoima-lautakunta	Elinvoimapalvelut	Elinvoima- ja kehittämispalvelut	Elinvoima- ja kehittämispalvelut Markkinointi Työllisyyspalvelut Työmarkkinatuki Asunto- ja teollisuustontit

TOIMIELIN	Sitovuustaso Palvelualue Valtuusto	Vastuualue 1 Kunnanhallitus	Vastuualue 2 Viranhaltija
Hyvinvointi- lautakunta	Hyvinvointipalvelut	Hallinto	Hallinto
		Maahanmuutto- palvelut	Maahanmuuttopalvelut
		Kulttuuripalvelut	Kansalaisopistopalvelut Kuvataiteen perusopetus Musiikkiopistopalvelut Koivulinna Yleiset kulttuuripalvelut Museo
		Liikuntapalvelut	Liikuntapalvelut
		Nuorisopalvelut	Nuorisopalvelut Ehkäisevä päihdetyö
		Senioripalvelut	Senioripalvelut
	Kasvatuspalvelut	Varhaiskasvatus	Hallinto Päiväkoti Vekara Perhepäivähoito Esikoululaisten varhaiskasva- tus Varhaiskasvatuksen ostopalve- lut Lastenhoidon tuki
		Opetuspalvelut	Hallinto Kirkonkylän koulu Esiopetus Kuljetus- ja tukipalvelut Kotikuntakorvaukset Erityisopetus Aamupäivä- ja iltapäivätoimin- ta
		Ateria- ja siivouspal- velut	Keskuskeittiö Päiväkoti Vekara, keittiö Siivous, koulu Siivous, päiväkoti Vekara Siivous, hyvinvointikeskus On- ni Siivous, kunnantalo ja muut kiinteistöt
		Kirjastopalvelut	Kirjastopalvelut

TALOUSARVION JA SEN PERUSTEIDEN SITOVUUS

Talousarvion sitovuustasot ovat talousarvioasetelman mukaiset, mikä tarkoittaa, että talousarvion sitovuustaso valtuustoon nähden on palvelualueitaso. Talousarvion käyttötalousosa sisältää toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä määrärahat ja tuloarviot palvelualuekohtaisesti. Kunnanhallitus hyväksyy talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat, joilla palvelualuekohtaiset määrärahat ja tuloarviot jaetaan alemmille yksiköille sekä asetetaan tarkennetut tavoitteet vastuualueittain. Kunnanhallitus voi siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille.

Käyttösuunnitelmat on toimitettava kunnanhallitukselle tiedoksi viimeistään helmikuussa. Palvelualueiden on toiminnassaan noudatettava tehokkuutta, taloudellisuutta ja säästäväisyyttä. Niiden tulee valvoa tehokkaasti tulojen kertymistä. Tuloslaskelmaosan määrärahat ja tuloarviot ovat valtuustoon nähden sitovia seuraavasti: verotulot yhteensä, valtionosuudet yhteensä ja rahoitustuotot ja -kulut yhteensä (netto). Investointiosan määrärahat sidotaan valtuustoon nähden hankekohtaisesti.

6. TALOUSARVION 2023 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO

	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Tarkastuslautakunta			
Tarkastustoimi	N	8 403	
Kunnanhallitus	N		
Yhteiset palvelut	N	2 051 963	990 901
Elinvoimalautakunta			
Elinvoimapalvelut	N	428 512	180 100
Hyvinvointilautakunta			
Hyvinvointipalvelut	N	638 858	294 134
Kasvatuspalvelut	N	4 098 336	918 568
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		4 106 000
Valtionosuudet	B		1 122 369
Korkotulot	B		32 000
Muut rahoitustulot	B		89 400
Korkomenot	B	40 000	
Muut rahoitusmenot	B	700	
Satunnaiset erät	B		
INVESTOINTIOSA			
Kunnanhallitus			
Talonrakennus	B	110 000	
Kadut, tiet, puistot ja ulkoliikuntapaikat	B	540 000	60 000
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	B		
Antolainasaamisten vähennykset	B		
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		1 300 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	664 407	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N		
Oman pääoman muutokset			
Vaikutus maksuvalmiuteen		512 293	

7. KÄYTTÖTALOUSOSA

	Toteuma 2021	Budjetti 2022	Lautakunta 2023	Budjetti 2023	2024	2025
Myyntituotot	314 405	266 513	282 583	294 583	282 583	282 583
Maksutuotot	90 698	116 674	132 800	132 800	132 800	132 800
Tuet ja avustukset	371 323	371 800	437 500	437 500	437 500	437 500
Muut toimintatuotot	385 069	379 307	426 020	481 020	426 020	426 020
TOIMINTATUOTOT	1 161 496	1 134 294	1 278 903	1 345 903	1 278 903	1 278 903
Henkilöstökulut	-2 705 979	-2 666 131	-3 051 868	-3 085 479	-3 051 868	-3 051 868
Palvelujen ostot	-9 296 358	-9 624 176	-2 593 057	-2 571 357	-2 593 057	-2 593 057
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-189 347	-176 859	-180 970	-180 170	-180 970	-180 970
Avustukset	-351 187	-338 400	-313 400	-313 400	-313 400	-313 400
Muut toimintakulut	-55 487	-41 245	-37 865	-37 865	-37 865	-37 865
TOIMINTAKULUT	-12 598 357	-12 846 811	-6 177 161	-6 188 272	-6 177 161	-6 177 161
ULK. TOIMINTAKATE	-11 436 861	-11 712 517	-4 898 258	-4 842 369	-4 898 258	-4 898 258
Sisäiset tuotot	940 274	1 002 211	1 037 800	1 037 800	1 037 800	1 037 800
Sisäiset kulut	-940 274	-1 002 211	-1 037 800	-1 037 800	-1 037 800	-1 037 800
Sisäiset tilit	0,00	0	0	0	0,00	0,00
TOIMINTAKATE	-11 436 861	-11 712 517	-4 898 258	-4 842 369	-4 898 258	-4 898 258
Poistot ja arvonalentumiset	-385 177	-388 152	-355 855	-355 855	-346 919	-335 185
Yhteensä	-443 997	-635 645	-54 043	110 846	-59 108	-46 374

TARKASTUSLAUTAKUNTA, TARKASTUSTOIMI

	Toteuma 2021	Budjetti 2022	Lautakunta 2023	Budjetti 2023	2024	2025
Myyntituotot						
Maksutuotot						
Tuet ja avustukset						
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT						
Henkilöstökulut	-1 075	-1 197	-1 203	-1 203	-1 203	-1 203
Palvelujen ostot	-7 564	-7 200	-7 200	-7 200	-7 200	-7 200
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Avustukset						
Muut toimintakulut						
TOIMINTAKULUT	-8 639	-8 397	-8 403	-8 403	-8 403	-8 403
ULK. TOIMINTAKATE	-8 639	-8 397	-8 403	-8 403	-8 403	-8 403
Sisäiset tilit						
TOIMINTAKATE	-8 639	-8 397	-8 403	-8 403	-8 403	-8 403
Poistot						
Yhteensä	-8 639	-8 397	-8 403	-8 403	-8 403	-8 403

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on (Kuntalaki 121 §):

1. Valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat.
2. Arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kunta-konsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

3. Arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan talous-suunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.
4. Huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.
5. Valvoa 84 S:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.
6. Valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syyistä.

Talousarviovuoden toiminta

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisenä pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Tarkastuslautakunnan vastuulla on valvoa, että tilintarkastus tulee ammattimaisesti ja hyvin suoritetuksi. Lautakunta tekee arviointi- ja tarkastussuunnitelman vuodelle 2022. Lautakunnan pyrkimyksenä on tehdä sujuvaa yhteistyötä luottamuksellisessa ilmapiirissä yhdessä kunnanjohtajan, johtavien viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden kanssa. Lautakunnan tavoitteena on antaa arviointikertomuksessaan ja mahdollisesti suoraan palautetta johtaville viranhaltijoille ja kunnanhallitukselle toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteuttamisesta sekä kunnan strategian toteuttamisesta perustuen haastatteluihin, arviointityössä saatuun aineistoon sekä tilinpäätöksessä annettuihin tietoihin

KUNNANHALLITUS

	Toteuma 2021	Budjetti 2022	Lautakunta 2023	Budjetti 2023	2024	2025
Myyntituotot	7 467	1 000	14 000	26 000	14 000	14 000
Maksutuotot	808	2 000	19 000	19 000	19 000	19 000
Tuet ja avustukset	133 946	128 300	136 000	136 000	136 000	136 000
Muut toimintatuotot	364 369	359 507	398 720	398 720	398 720	398 720
TOIMINTATUOTOT	506 590	490 807	567 720	579 720	567 720	567 720
Henkilöstökulut	-471 716	-449 855	-544 997	-578 608	-544 997	-544 997
Palvelujen ostot	-1 517 087	-1 465 716	-1 217 036	-1 195 336	-1 217 036	-1 217 036
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 900	-6 050	-14 050	-13 250	-14 050	-14 050
Avustukset	-60 214	-68 400	-52 400	-52 400	-52 400	-52 400
Muut toimintakulut	-15 737	-14 900	-11 900	-11 900	-11 900	-11 900
TOIMINTAKULUT	-2 073 653	-2 004 921	-1 840 383	-1 851 494	-1 840 383	-1 840 383
ULK. TOIMINTAKATE	-1 567 063	-1 514 114	-1 272 663	-1 271 774	-1 272 663	-1 272 663
Sisäiset tuotot	472 241	475 003	411 181	411 181	411 181	411 181
Sisäiset kulut	-70 295	-63 450	-200 468	-200 468	-200 468	-200 468
Sisäiset tilit	401 947	411 553	210 713	210 713	210 713	210 713
TOIMINTAKATE	-1 165 116	-1 102 561	-1 061 950	-1 061 061	-1 061 950	-1 061 950
Poistot	-326 115	-335 402	-309 624	-309 624	-300 951	-289 413
Yhteensä	-1 491 231	-1 437 963	-1 371 574	-1 370 685	-1 362 901	-1 351 363

Kunnanhallituksen alaisuuteen kuuluu palvelualue: yhteiset palvelut

YHTEISET PALVELUT

	Toteuma 2021	Budjetti 2022	Lautakunta 2023	Budjetti 2023	2024	2025
Myyntituotot	7 467	1 000	14 000	26 000	14 000	14 000
Maksutuotot	808	2 000	19 000	19 000	19 000	19 000
Tuet ja avustukset	133 946	128 300	136 000	136 000	136 000	136 000
Muut toimintatuotot	364 369	359 507	398 720	398 720	398 720	398 720
TOIMINTATUOTOT	506 590	490 807	567 720	579 720	567 720	567 720
Henkilöstökulut	-471 716	-449 855	-544 997	-578 608	-544 997	-544 997
Palvelujen ostot	-1 517 087	-1 465 716	-1 217 036	-1 195 336	-1 217 036	-1 217 036
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 900	-6 050	-14 050	-13 250	-14 050	-14 050
Avustukset	-60 214	-68 400	-52 400	-52 400	-52 400	-52 400
Muut toimintakulut	-15 737	-14 900	-11 900	-11 900	-11 900	-11 900
TOIMINTAKULUT	-2 073 653	-2 004 921	-1 840 383	-1 851 494	-1 840 383	-1 840 383
ULK. TOIMINTAKATE	-1 567 063	-1 514 114	-1 272 663	-1 271 774	-1 272 663	-1 272 663
Sisäiset tuotot	472 241	475 003	411 181	411 181	411 181	411 181
Sisäiset kulut	-70 295	-63 450	-200 468	-200 468	-200 468	-200 468
Sisäiset tilit	401 947	411 553	210 713	210 713	210 713	210 713
TOIMINTAKATE	-1 165 116	-1 102 561	-1 061 950	-1 061 061	-1 061 950	-1 061 950
Poistot	-326 115	-335 402	-309 624	-309 624	-300 951	-289 413
Yhteensä	-1 491 231	-1 437 963	-1 371 574	-1 370 685	-1 362 901	-1 351 363

Palvelualueen sisältö ja vastuhenkilö

Palvelualue sisältää vastualueet: keskusvaalilautakunta, valtuusto, kunnanhallitus, talous-toimisto- ja asiakaspalvelut, yhdyskuntatekniset palvelut sekä elinvoimapaalvelut. Palvelualueen vastuuhenkilönä toimii kunnanjohtaja.

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

	Toteuma 2021	Budjetti 2022	Lautakunta 2023	Budjetti 2023	2024	2025
TOIMINTATUOTOT	2 080	2 100	3 000	3 000	3 000	3 000
TOIMINTAKULUT	-8 129	-5 104	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
ULK. TOIMINTAKATE	-6 048	-3 004	1 500	1 500	1 500	1 500
Sisäiset tuotot						
Sisäiset kulut	-136	-100	-350	-350	-350	-350
Sisäiset tilit	-136	-100	-350	-350	-350	-350
TOIMINTAKATE	-6 184	-3 104	1 150	1 150	1 150	1 150
Poistot						
Yhteensä	-6 184	-3 104	1 150	1 150	1 150	1 150

Vastualueen sisältö ja vastuhenkilö

Vastualue sisältää kustannuspaikat: kuntavaalit, valtiolliset vaalit ja EU-vaalit. Vastuuhenkilö on kunnanjohtaja.

Talousarviovuoden toiminta

Vuonna 2023 on eduskuntavaalit.

VALTUUSTO

	Toteuma 2021	Budjetti 2022	Lautakunta 2023	Budjetti 2023	2024	2025
TOIMINTATUOTOT						
TOIMINTAKULUT	-13 876	-11 550	-19 759	-17 759	-19 759	-19 759
ULK. TOIMINTAKATE	-13 876	-11 550	-19 759	-17 759	-19 759	-19 759
Sisäiset tuotot						
Sisäiset kulut	-3 464	-3 400	-3 648	-3 648	-3 648	-3 648
Sisäiset tilit	-3 464	-3 400	-3 648	-3 648	-3 648	-3 648
TOIMINTAKATE	-17 340	-14 950	-23 407	-21 407	-23 407	-23 407
Poistot						
Yhteensä	-17 340	-14 950	-23 407	-21 407	-23 407	-23 407

Vastualueen sisältö ja vastuuhenkilö

Vastuualue sisältää kustannuspaikan valtuusto. Vastuuhenkilö on kunnanjohtaja.

Talousarviovuoden toiminta

Kunnan ylimpänä päätöksentekuelimenä toimii valtuusto. Valtuutettuja on 17. Valtuuston keskeisenä tehtävänä on kuntalakiin perustuen toimia kunnan strategisena johtajana. Tässä tehtävässä on tärkeää tulevaisuuteen suuntautunut kunnan toiminnan tavoitteiden ja päämäärien hahmottaminen ja linjaaminen. Talousarviossa on varauduttu neljään kokoukseen vuoden 2023 aikana. Lisäksi pidetään tarvittaessa valtuuston iltakouluja sekä valtuustoseminaari ajankohtaisista teemoista.

KUNNANHALLITUS

	Toteuma 2021	Budjetti 2022	Lautakunta 2023	Budjetti 2023	2024	2025
TOIMINTATUOTOT	8 205	9 120	920	12 920	920	920
TOIMINTAKULUT	-359 146	-370 941	-519 341	-546 186	-519 341	-519 341
ULK. TOIMINTAKATE	-350 942	-361 821	-518 421	-533 266	-518 421	-518 421
Sisäiset tuotot	5 071	4 850	5 700	5 700	5 700	5 700
Sisäiset kulut	-13 924	-15 000	-13 301	-13 301	-13 301	-13 301
Sisäiset tilit	-8 853	-10 150	-7 601	-7 601	-7 601	-7 601
TOIMINTAKATE	-359 794	-371 971	-526 022	-540 867	-526 022	-526 022
Poistot						
Yhteensä	-359 794	-371 971	-526 022	-540 867	-526 022	-526 022

Vastualueen sisältö ja vastuuhenkilö

Vastuualue sisältää kustannuspaikat: hallinto, yhteistoiminta, riskien hallinta, eläinsuojelu, maa- ja metsätilat, verotus, maaseutuhallinto, kaavoitus ja maankäyttö. Vastuuhenkilö on kunnanjohtaja.

Talousarviovuoden toiminta

Kunnanhallitukseen kuuluu seitsemän jäsentä. Kuntalain 39 §:n (410/2015) mukaan kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua ja, jollei johtosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Kunnanhallitus myös edustaa kuntaa työnantajana ja vastaa henkilöstöpolitiikasta, kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Hallinto

Hallinnon kustannuspaikka sisältää kunnanhallituksen toiminnasta aiheutuvat menot. Talousarviossa on varauduttu 15 kunnanhallituksen kokoukseen. Kunta on mukana Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojelu ry:n Vesistötalkkari -hankkeessa vuosina 2022-2025.

Yhteistoiminta

Kustannuspaikka sisältää mm. kunnan maksuosuudet Suomen Kuntaliitolle (sis. KT Kuntatyöntajat) ja Uudenmaan liitolle. Talousarvioon on varattu paikallisten yhdistysten ja järjestöjen avustuksiin 18 000 €, johon sisältyy seuratalojen lämmitysavustuksia 4 000 €. Yksityistieavustuksiin on varattu 35 000 €. Yhdistys- ja järjestöavustukset julistetaan haettavaksi samaan aikaan nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelujen avustusten kanssa huhtikuussa. Yksityistieavustukset ovat haettavana toukokuussa.

Riskien hallinta

Kustannuspaikka sisältää kunnan vakuutusmaksut ja meklaripalkkion (NK Vakuutusmeklarit Oy). Vakuutukset on kilpailutettu 2018 ja kunta jatkaa edelleen IF Vahinkovakuutus Oy:n asiakkaana. Sisäisen valvonnan ohjeessa ja henkilöstöohjeessa on käsitelty riskienhallintaa/vakuutuksia.

Eläinsuojelu

Eläinsuojelulain 15 §:n (247/1996) mukaan kunnan on huolehdittava alueellaan irrallaan tavattujen ja talteen otettujen koirien ja kissojen sekä muiden vastaavien pienikokoisten seura- ja harrastuseläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä. Palvelut tuottaa sopimusperusteisesti Eläinhoitola Onnentassu (Riihimäki).

Maa- ja metsätilat

Kustannuspaikka sisältää yksityisteiden yksikkömaksuja.

Verotus

Kunta maksaa verotuksen kustannuksia valtiolle.

Maaseutuhallinto

Kunnalla on yhteistoimintasopimus maaseutuhallinnon tehtävien järjestämisestä Orimattilan kaupungin kanssa. Orimattilan kaupungin hallinnoimaan yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Iitti, Myrskylä, Pukkila ja Orimattila. Kustannukset jaetaan vuosittain laskettavien vertailulukujen perusteella (KA-%). Vertailutiedoissa ovat mukana tilojen lukumäärä, peruslohkojen lukumäärä, kunnan peltoala, maksetut tuet ja tukipäätösten lukumäärä.

Kaavoitus ja maankäyttö

Karttapalvelun sovellusvuokraan on varattu 2 200 € ja kaavoitukseen 4 000 €.

TALOUS-, TOIMISTO- JA ASIAKASPALVELUT

	Toteuma 2021	Budjetti 2022	Lautakunta 2023	Budjetti 2023	2024	2025
TOIMINTATUOTOT	31 200	26 300	71 300	71 300	71 300	71 300
TOIMINTAKULUT	-543 820	-515 658	-488 069	-474 335	-488 069	-488 069
ULK. TOIMINTAKATE	-512 619	-489 358	-416 769	-403 035	-416 769	-416 769
Sisäiset tuotot	119 960	132 550	138 200	138 200	138 200	138 200
Sisäiset kulut	-34 279	-32 100	-21 910	-21 910	-21 910	-21 910
Sisäiset tilit	85 682	100 450	116 290	116 290	116 290	116 290
TOIMINTAKATE	-426 938	-388 908	-300 479	-286 745	-300 479	-300 479
Poistot ja arvonalentumiset						
Yhteensä	-426 938	-388 908	-300 479	-286 745	-300 479	-300 479

Vastuualueen sisältö ja vastuhenkilö

Vastuualue sisältää kustannuspaikat: talous-, toimisto- ja asiakaspalvelut, ICT-palvelut ja henkilöstöpalvelut. Vastuhenkilö on kunnanjohtaja, hallintojohtajan puuttuessa.

Talousarviovuoden toiminta

Talous-, toimisto- ja asiakaspalvelut

Talous-, toimisto- ja asiakaspalvelut -tiimi tuottaa kunnan koko organisaatiolle mm. talous- ja toimistopalveluja, henkilöstöhallinnon palveluja ja sähköiseen viestintään liittyviä palveluja, mm. kunnan kotisivupäivitykset. Palvelupiste tarjoaa kuntalaisille kunnan ja muiden toimijoiden asiakaspalveluun liittyvää neuvontaa ja ohjausta keskitetysti yhden luukun periaatteella. Palvelupisteen tehtävänä on toimia kontaktipintana kunnan, kuntalaisten ja eri toimijoiden välillä. Kunta ostaa sopimukseen perustuen talous- ja henkilöstöhallinnon palveluja Sarastia Oy:ltä (entinen Kunnan Taitoa Oy). Sopimuksessa on määritelty kunnan ja yrityksen välinen työnjako ja vastuut. Sopimuksen mukaisten palvelujen ostoon Sarastia Oy:ltä on varattu vuodelle 2023 yhteensä n. 100 t€, Sarastian nostaessa merkittävästi hintojaan.

ICT-palvelut

Kustannuspaikan menot koostuvat mm. tietoliikenne- ja ohjelmistomaksuista sekä ICT-tukipalvelujen ostoista.

Henkilöstöpalvelut

Kunta on osakkaana Työterveys Wellamo Oy:ssä, jolta henkilöstön työterveyshuollon palvelut hankitaan. Kela korvaa kunnalle osan kustannuksista. Työnantajalla ja työntekijöillä on lakisääteistä yhteistoimintaa (yhteistyötoimikunta, työsuojelupäällikkö, työsuojeluvaltuutetut ja ammattijärjestöjen valitsevat luottamusmiehet). Kunta järjestää työntekijöilleen TYHY-toimintaa ja virkistystä. Kunta tukee työntekijöiden terveydenedistämistä ja kunnan kohottamista. Tämä perustuu kunnan hyväksymään työhyvinvointisuunnitelmaan. Kunnassa on käytössä sähköinen ePassi-järjestelmä. Talousarvioon on myös varattu 7 000 € työhyvinvointiryhmän käytettäväksi työntekijöille järjestettävään työhyvinvointi- ja virkistystoimintaan.

Kahvio ja postipalvelut

Kunta järjestää postipalvelut kuntalaisille Hyvinvointikeskus Onnin tiloissa (posti oli lopetusuhan alla kunnassa keväällä 2022) sekä tarjoaa sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi kahviopalveluita. Tilassa toimii samalla myös kunnan pienimuotoinen palvelupiste ja kopiointi- sekä tulostuspalvelut.

Joukkoliikenne

Talousarvioon on varattu määrärahat tehtyjen sopimusten mukaiseen ostoliikenteeseen. Osallistumme myös alueellisen liikennekonaisuuden suunnitteluun sekä kehittämiseen nykyistä paremman saavutettavuuden mahdollistamiseksi. Ikääntyneiden asiointi- ja palvelukuljetusten kustannukset ovat senioripalveluissa.

Ympäristöterveydenhuolto

Tulosityksikölle kuuluvat terveydensuojelun ja eläinlääkintähuollon palvelut. Ympäristöterveydenhuolto **siirtyy 1.1.2023 alkaen Porvoon yhteistoiminta-alueeseen.**

YHDYSKUNTATEKNISET PALVELUT

	Toteuma 2021	Budjetti 2022	Lautakunta 2023	Budjetti 2023	2024	2025
TOIMINTATUOTOT	465 104	453 287	492 500	492 500	492 500	492 500
TOIMINTAKULUT	-1 148 682	-1 101 667	-811 714	-811 714	-811 714	-811 714
ULK. TOIMINTAKATE	-683 578	-648 380	-319 214	-319 214	-319 214	-319 214
Sisäiset tuotot	347 210	337 603	267 281	267 281	267 281	267 281
Sisäiset kulut	-18 492	-12 850	-161 259	-161 259	-161 259	-161 259
Sisäiset tilit	328 718	324 753	106 022	106 022	106 022	106 022
TOIMINTAKATE	-354 860	-323 627	-213 192	-213 192	-213 192	-213 192
Poistot	-326 115	-335 402	-309 624	-309 624	-300 951	-289 413
Yhteensä	-680 975	-659 029	-522 816	-522 816	-514 143	-502 605

Vastualueen sisältö ja vastuhenkilö

Vastualue sisältää kustannuspaikat: hallinto, puistot ja yleiset alueet, ulkoliikuntapaikat, kaavatiet, rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu. Vastuhenkilö on kunnanjohtaja.

Kunnan omistamat rakennukset: Kunnantalo, Hyvinvointikeskus Onni, päiväkotiki Vekara, Kirkonkylän koulu, Torpin koulu, Koivulinna, museo, Säästösuvanto, Ilijärven maja, teknisen varastohalli, paloasema ja muut rakennukset.

TULOSALUEEN SITOVAT TAVOITTEET:

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteutumisaste
Kunnan yleiset alueet sekä liikuntapaikat ovat aktiivisessa käytössä, monipuoliset ja hyvin ylläpidetyt	Kunnan yleisten alueiden ja liikuntapaikojen suunnitelmien mukainen rakentaminen ja kunnostaminen toteutetaan yhteistyössä muiden tulosyksiköiden kanssa	Lähiliikuntapaikka kunnostettu sovituslaajuudessa Naarkosken puistoalueen kunnostaminen toteutettu suunnitellussa laajuudessa	
Kunnan omistamat tilat ovat esteettömiä	Kunnan omistamien rakennusten ja ulkoalueiden esteettömyysraportissa esitettyjen korjaustoimenpiteiden toteuttaminen muiden korjaustöiden yhteydessä	Esteettömyys on huomioitu korjaus- ja muutostöiden yhteydessä	
Kunnan ylläpitovastuulla oleville väylille on määritelty ylläpito- luokitukset, joiden mukainen väylänpito on vakiintunutta	Talvihoitokauden aikana tulevat väylänpidon palautteet koostetaan yhteen	Palautteet on käyty läpi urakoitsijoiden kanssa ja korjaavat toimenpiteet sovittu	

Tavoite Kunnan ylläpitovastuulla olevien pääväylien korjausvelkaa on purettu ja uuden korjausvelan muodostuminen ennaltaehkäistään	Toimenpide Kaavateiden korjaus - ja kunnossapidon suunnitelman mukaisen hankkeen toteutus, Koivulinnantie	Mittari Koivulinnantien perusparannus on toteutettu investointisuunnitelman mukaisesti	Toteutumisasaste
Tavoite Liikenteen painopisteet kunnan alueella on tutkittu ja liikenneturvallisuussuunnitelman mukaisia kehittämistoimia on toteutettu	Toimenpide Talvihoitokauden aikana tulevat väylänpidon palautteet koostetaan yhteen	Mittari Palautteet on käyty läpi urakoitsijoiden kanssa ja korjaavat toimenpiteet sovittu	Toteutumisasaste
Tavoite Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ylläpitovastuulla olevista väylistä kuntalaisille keskeisimpien teiden ylläpitoon ja kehittämiseen vaikutetaan aktiivisesti	Toimenpide Kuntatapaaminen ELY:n ja alueurakoiden vastaavien kanssa	Mittari Toteutettu vähintään yksi tapaaminen vuodessa	Toteutumisasaste
Tavoite Kunnan toimitilojen käyttöaste on korkea	Toimenpide Kiinteistöistä laaditaan kiinteistöstrategia ja toimenpideohjelma	Mittari Kiinteistöstrategia on laadittu ja hyväksytty	Toteutumisasaste
Tavoite Hoidettu kuntaympäristö on Pukkilan käyntikortti	Toimenpide Yleisten alueiden suunnitelmallista siistimistä jatketaan	Mittari Kuntalaispalautteiden määrä on < 10 kpl	Toteutumisasaste

Tavoitteet on johdettu Myrskylän kunnan, teknisten palveluiden tavoitteista.

Talousarviovuoden toiminta

Kunta järjestää teknisten palvelujen hallinnon ja palvelut yhteistyössä Myrskylän kunnan kanssa niin, että yhteisen teknisten palvelujen hoitamisesta vastaa Myrskylän kunta kuntalaissa määritellyn vastuukuntamallin mukaisesti. Yhteinen toimielin hoitaa Myrskylän ja Pukkilan kunnan puolesta yhteistoimintasopimuksessa mainitut tehtävät. Toimielimellä on järjestämistä sille annettujen tehtävien hoidosta. Yhteinen toimielin vastaa kuntalain mukaisesti järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden:

- yhdenvertaisesta saatavuudesta
- tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä
- tuottamistavasta ja tuottamisen valvonnasta sekä
- viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Yhteinen tekniset palvelut on oma tehtäväalueensa Myrskylän kunnan taloushallinnossa. Talouden hoidossa noudatetaan Myrskylän kunnan taloudenhoitoa koskevia ohjeita ja sääntöjä. Sopijakunnat käyvät vuosittain neuvottelut, joissa sovitaan mm. seuraavan vuoden toiminnasta ja tavoitteista, palvelutasosta, resursseista sekä hallinnon kustannusjaosta. Vuodelle 2023 on pyydetty erityistä huomiota tilausten vastaanotto- ja seuranta järjestelmään sekä työnjohdon sujuvoittamiseen. Pääperiaatteena on, että kumpikin sopijakunta vastaa omien tehtäviensä rahoituksesta (aiheuttamisperiaate). Sopijakuntien valtuustot kokoontuvat kerran valtuustokaudessa yhteiseen iltakouluun, jossa arvioidaan sopimuksen toteutumista ja sovitaan yhteistyön kehittämisestä.

Hallinto

Hallinto tuottaa hallintopalvelut tekniselle lautakunnalle, teknisten palvelujen tulosalueille ja kuntalaisille. Hallinnon tehtävänä on huolehtia koko teknisten palvelujen kehittämisestä, taloudesta ja tiedottamisesta.

Hallinto sisältää Myrskylästä ostettavat hallintopalvelut. Lisäksi kuluihin sisältyy hallinnon osuus eläkemenoperusteisista eläkemaksuista. Hallinnon kustannukset jaetaan prosenttiperusteisesti kuntien kesken seuraavasti:

tekninen johtaja:	55 % Myrskylän ja 45 % Pukkilan osuus
työnjohtaja:	60 % Myrskylän ja 40 % Pukkilan osuus
hallinto- ja tukipalvelut:	60 % Myrskylän ja 40 % Pukkilan osuus

Yhdyskuntapalvelut

Yhdyskuntapalvelujen tehtävänä on huolehtia kunnan omistamien puistojen ja yleisten alueiden, ulkoliikuntapaikkojen, kaavateiden ja rakennusten rakennuttamisesta ja kunnossapidosta. Yhdyskuntapalveluihin kuuluu myös rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun tehtävät, joiden hallintovastuu on Askolan kunnalla. Teknisen palveluiden tehtävänä on seurata organisaation toimintaa ja puuttua tarvittaessa epäkohtiin.

Kiinteistöt

Kiinteistöpalvelut huolehtivat kunnan omistamien rakennusten yllä- ja kunnossapidosta.

Keskeiset tunnusluvut:

	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Rakennusten tilavuus m ³	40 269	40 269	40 269
Rakennusten kerros-m ²	9 481	9 481	9 481
Sähkön kulutus kWh/v	674 574	660 000	677 000
Sähkön kulutus kWh/kerros-m ²	71,2	69,6	71,4
Lämmitys MWh/v (ei paloasema)	1 431	1 350 **	1 305
Lämmityksen kulutus MWh/rakennus-m ³	0,042	0,040 **	0,038
Hoidettavat kadut m	16 660	16 660	16 660
Katujen kunnossapito € *	67 168	65 970	64 519
Katujen kunnossapito €/m	4,03	3,96	3,87

Tunnusluvuissa on mukana seuraavat rakennukset: Hyvinvointikeskus Onni, päiväkotiki Vekara, kirkonkylän koulu, kunnanvirasto ja paloasema. ** Tunnusluvut korjattu. *Katujen kunnossapitokustannuksiin sisältyy katuvalaistus.

ELINVOIMALAUTAKUNTA

	Toteuma 2021	Budjetti 2022	Lautakunta 2023	Budjetti 2023	2024	2025
Myyntituotot	1 371		17 900	17 900	17 900	17 900
Maksutuotot	15					
Tuet ja avustukset	6 008	29 000	87 000	87 000	87 000	87 000
Muut toimintatuotot	15 992	12 700	20 200	75 200	20 200	20 200
TOIMINTATUOTOT	23 386	41 700	125 100	180 100	125 100	125 100
Henkilöstökulut	-70 114	-103 241	-132 681	-132 681	-132 681	-132 681
Palvelujen ostot	-15 940	-16 542	-95 010	-95 010	-95 010	-95 010
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 296	-1 700	-23 700	-23 700	-23 700	-23 700
Avustukset	-203 463	-178 000	-166 500	-166 500	-166 500	-166 500
Muut toimintakulut	-6 866	-800	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
TOIMINTAKULUT	-300 680	-300 283	-419 391	-419 391	-419 391	-419 391
ULK. TOIMINTAKATE	-277 294	-258 583	-294 291	-239 291	-294 291	-294 291
Sisäiset tuotot						
Sisäiset kulut	-4 294	-12 400	-9 121	-9 121	-9 121	-9 121
Sisäiset tilit	-4 294	-12 400	-9 121	-9 121	-9 121	-9 121
TOIMINTAKATE	-281 588	-270 983	-303 412	-248 412	-303 412	-303 412
Poistot						
Pukkila yhteensä	-281 588	-270 983	-303 412	-248 412	-303 412	-303 412

Lautakunnan sisältö

Lautakunta vastaa hallintosäännön mukaisesta kunnan elinvoiman ja kehittämisen tehtävistä

Vastualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikat: elinvoima- ja kehittämispalvelut, markkinointi, joukkoliikenne, asunto- ja teollisuustontit sekä työllisyyspalvelut. Vastuuhenkilönä on kunnanjohtaja, yhdessä elinvoima- ja työllisyyskoordinaattorin kanssa.

Talousarviovuoden toiminta

Elinvoima- ja kehittämispalvelut

Yhteistyötä yritysten ja kunnan välillä lisätään Kustannuspaikka sisältää määrärahat mm. maaseudun kehittämissyhdystys Silmu ry:n kuntaosuuteen ja yritysneuvontapalvelujen ostoon ja ennalta nimeämättömiin kehittämistoimiin. Neuvontaa kehitetään vuonna 2023.

Markkinointi

Markkinointistrategia päivitettiin vuonna 2022 ja maksetun markkinoinnin painopisteenä on tonttimarkkinointi. Markkinointimateriaalien ajantasaisuus varmistetaan. Kunnan tunnettuisuuden ja näkyvyyden lisäämiseksi etsitään luovia keinoja.

Työllisyyspalvelut

Työllisyyskoordinaattori osaltaan vastaa koko työllisyyspalveluista yhteistyössä niin kunnan oman organisaation kuin muiden toimijoidenkin kanssa työllisyyspalveluista kunnassa. Laadinnan alla on työllistämistoimenpideohjelma.

Työllisyystoiminta edellyttää yksilöllisten tukitoimien tarjoamista työttömille työnhakijoille. Toiminnalla etsitään jatkosuunnitelmia tukevia työ- ja koulutuspaikkoja. Ennen työllistymistä selvitetään asiakkaan kanssa yhdessä työllistymistä estävät tekijät. Henkilöstöressurssia vahvistetaan kokoaikaisella työllisyyskoordinaattorilla, jonka tehtävänä on yhdessä palveluohjaajan kanssa organisoida viranomaistoimintaa sekä toimia linkkinä työnhakijan, yritysten ja eri viranomaisten välillä. Ensisijainen kohderyhmä toiminnassa ovat nuoret, alle 29-vuotiaat sekä

pitkäaikaistyöttömät tai heikossa työmarkkina-asemassa olevat työnhakijat. Työllisyystoiminnan yhtenä osa-alueena on lakisääteinen TYP-toiminta, kunta kuuluu Itä-Uudenmaan TYP-sopimuksen piiriin.

Nuorten syrjäytymisen estämiseksi ja työllistymistä helpottamaan selvitetään Kierrätyskeskuksen perustamista Pukkilaan sekä yhteistyötä Lapinjärven ja Askolan työpajatoimintojen kanssa. Työllisyyspalveluiden saavutettavuuden edistämiseksi järjestetään aktiivisesti 6 krt/v yhteisiä lähitapaamisia. Tilaisuuteen kutsutaan myös asiantuntijoita ja annetaan opastusta käytännön asioiden edistämiseksi mm. cv:n tekeminen, koulutukseen hakeutuminen jne.

Kunta työllistää palkkatuella työnhakijoita talousarvion resurssien mukaisella määrällä. Työn saannin ehtona on TE-toimiston myöntämä palkkatuki, jonka kesto on vähintään 6 kk. Palkkatukipaikka edistää merkittävästi työttömän työnhakijan pääsyä avoimille työmarkkinoille.

Yritysten kuntalisä ja yritys yhteistyö

Talousarviossa määritellyn resurssin puitteissa ns. kuntalisää osoitetaan työntekijän palkkauskuluihin, jolloin työllistettävän henkilön päivittäistä työaikaa tai/ja työllistämiskokonaista kesto voidaan pidentää. Tukea maksetaan pukkilalaisen työttömän palkkakustannuksiin. Kuntalisan edellytyksenä on palkkatuen saanti.

Työnhakijoille suunnatut koulutukset

Koulutukset tähtäävät parantamaan työnhakutaitoja, työelämässä tarvittavia taitoja sekä elämänhallintaan liittyviä kysymyksiä.

Kuljetukset

Julkinen liikenne ei ole riittävää joten palveluohjaaja kuljettaa tarvittaessa omalla autollaan työttömiä työnhakijoita palvelujen piiriin tai ryhmiä takseilla, johon varataan määrärahaa.

TYP

Moniammatillisen asiakaspalvelun keinoin edistetään yhdessä asiakkaan kanssa hänen työllistymismahdollisuuksiaan. Palveluohjaaja kuuluu Itä-Uudenmaan TYPin johtoryhmään varajäsenenä. Palveluohjaaja toimii työryhmän varajäsenenä sekä on asiakasvastaavana. Varataan määräraha TYP-sopimusmaksuun sekä koulutus- ja matkakuluihin.

Nuorten kesätyöllistäminen

Yritysten kesätyösetelmääräraha varataan 24 pukkilalaisen nuoren kesätyöllistämiseksi á 300 euroa/kk.

Työmarkkinatuki

Työmarkkinatuki ja siihen mahdollisesti liittyvä lapsikorotus rahoitetaan valtion varoista sen maksuerän loppuun, jonka aikana henkilölle on maksettu työttömyyden perusteella työmarkkinatukea yhteensä 300 päivältä. Tämän jälkeinen työttömyysaika rahoitetaan puoliksi valtion ja puoliksi työmarkkinatuen saajan kotikunnan varoista siihen asti, kunnes henkilö on saanut työmarkkinatukea työttömyyden perusteella 1 000 päivää. Tuhannen päivän jälkeen työttömän kotikunnan rahoitusvastuu nousee 70 %:iin. Kyseessä on ns. sakkomaksut.

Asunto- ja teollisuustontit

Kunta on aiemmin vuokrannut rivitalo- ja omakotitontteja. Kumpiakin on noin kymmenkunta. Vuokratulot ovat noin 11 700 € vuodessa. Asuntotonttien myyntiä edistetään päivittämällä rakennustapaohjeet vastaamaan nykyajan tarpeita. Rakennustapaohjeet muokataan joustaviksi. Tonttikampanjointeja jatketaan valtuuston erikseen päättämällä tavoilla. Myyntihintojen suuruus ja alueellinen kohdentaminen, eri myyntikanavien käyttö sekä markkinoinnilliset ideat hyödynnetään. Teollisuustontteja markkinoidaan mielekkäissä mediakanavissa ja haetaan myös uusia avauksia eri yritysten kanssa.

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

	Toteuma 2021	Budjetti 2022	Lautakunta 2023	Budjetti 2023	2024	2025
Myyntituotot	305 568	265 513	250 683	250 683	250 683	250 683
Maksutuotot	89 874	114 674	113 800	113 800	113 800	113 800
Tuet ja avustukset	231 370	214 500	214 500	214 500	214 500	214 500
Muut toimintatuotot	4 708	7 100	7 100	7 100	7 100	7 100
TOIMINTATUOTOT	631 519	601 787	586 083	586 083	586 083	586 083
Henkilöstökulut	-2 163 073	-2 111 839	-2 372 986	-2 372 986	-2 372 986	-2 372 986
Palvelujen ostot	-1 457 272	-1 442 384	-1 273 811	-1 273 811	-1 273 811	-1 273 811
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-176 150	-169 109	-143 220	-143 220	-143 220	-143 220
Avustukset	-87 510	-92 000	-94 500	-94 500	-94 500	-94 500
Muut toimintakulut	-32 884	-25 545	-24 465	-24 465	-24 465	-24 465
TOIMINTAKULUT	-3 916 889	-3 840 877	-3 908 983	-3 908 983	-3 908 983	-3 908 983
ULK. TOIMINTAKATE	-3 285 370	-3 239 090	-3 322 900	-3 322 900	-3 322 900	-3 322 900
Sisäiset tuotot	468 033	527 208	626 619	626 619	626 619	626 619
Sisäiset kulut	-865 686	-926 361	-828 211	-828 211	-828 211	-828 211
Sisäiset tilit	-397 653	-399 153	-201 592	-201 592	-201 592	-201 592
TOIMINTAKATE	-3 683 022	-3 638 243	-3 524 492	-3 524 492	-3 524 492	-3 524 492
Poistot ja arvonalentumiset	-59 062	-52 750	-46 230	-46 230	-45 969	-45 772
Yhteensä	-3 742 084	-3 690 992	-3 570 722	-3 570 722	-3 570 461	-3 570 264

Lautakunnan alla toimivat **hyvinvointipalvelut ja kasvatuspalvelut**. Hyvinvointipalvelut jakautuvat kulttuuripalveluihin, liikuntapalveluihin, nuorisopalveluihin ja senioripalveluihin. Kasvatuspalvelut jakautuvat varhaiskasvatuspalveluihin, opetuspalveluihin ja ateria- ja siivouspalveluihin. Pukkilan ja Myrskylän yhteisen kirjaston Pukkilan osuus on budjetoitu kasvatuspalveluihin. Hyvinvointipalveluista vastaa hyvinvointijohtaja ja kasvatuspalveluista vastaa sivistystoimenjohtaja.

Hyvinvointipalvelut

	Toteuma 2021	Budjetti 2022	Lautakunta 2023	Budjetti 2023	2024	2025
Myyntituotot	3 092	500	500	500	500	500
Maksutuotot	10 786	32 174	32 300	32 300	32 300	32 300
Tuet ja avustukset	187 355	210 000	210 000	210 000	210 000	210 000
Muut toimintatuotot	2 260	3 100	3 100	3 100	3 100	3 100
TOIMINTATUOTOT	203 492	245 774	245 900	245 900	245 900	245 900
Henkilöstökulut	-261 616	-314 191	-342 485	-342 485	-342 485	-342 485
Palvelujen ostot	-78 321	-130 508	-125 090	-125 090	-125 090	-125 090
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 589	-20 279	-14 786	-14 786	-14 786	-14 786
Avustukset	-22 605	-24 000	-24 000	-24 000	-24 000	-24 000
Muut toimintakulut	-7 737	-7 965	-8 915	-8 915	-8 915	-8 915
TOIMINTAKULUT	-385 868	-496 943	-515 275	-515 275	-515 275	-515 275
ULK. TOIMINTAKATE	-182 376	-251 169	-269 375	-269 375	-269 375	-269 375
Sisäiset tuotot	41 737	43 643	48 234	48 234	48 234	48 234
Sisäiset kulut	-89 582	-104 243	-123 583	-123 583	-123 583	-123 583
Sisäiset tilit	-47 846	-60 600	-75 349	-75 349	-75 349	-75 349
TOIMINTAKATE	-230 222	-311 769	-344 724	-344 724	-344 724	-344 724
Poistot						
Yhteensä	-230 222	-311 769	-344 724	-344 724	-344 724	-344 724

Hyvinvointipalvelut hallinto

	Toteuma 2021	Budjetti 2022	Lautakunta 2023	Budjetti 2023	2024	2025
TOIMINTATUOTOT	14 001	14 000	14 000	14 000	14 000	14 000
TOIMINTAKULUT	-47 041	-66 038	-59 097	-59 097	-59 097	-59 097
ULK. TOIMINTAKATE	-33 040	-52 038	-45 097	-45 097	-45 097	-45 097
Sisäiset tuotot	35 913	39 143	48 234	48 234	48 234	48 234
Sisäiset kulut	-2 873	-3 400	-3 137	-3 137	-3 137	-3 137
Sisäiset tilit	33 040	35 743	45 097	45 097	45 097	45 097
TOIMINTAKATE	-0	-16 295	-0	-0	-0	-0
Poistot						
Yhteensä	-0	-16 295	-0	-0	-0	-0

Kustannuspaikalla on varauduttu 4 vanhus- ja vammaisneuvoston ja 4 nuorisoneuvoston kokoukseen vuoden 2023 aikana. Vanhus- ja vammaisneuvosto toimii ikääntyneiden pukkilaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi. Omien kokoontumisten lisäksi neuvosto osallistuu alueellisen vanhusneuvoston toimintaan. Neuvoston sihteerinä toimii senioritoiminnan ohjaaja. Nuorisoneuvosto edustaa pukkilaisia nuoria ja heidän näkemyksiään nuoria koskevissa asioissa. Nuorisoneuvoston toimikausi on yksi vuosi ja jäsenet nimetään syksyllä järjestettävässä yleiskokouksessa. Neuvoston toimintaedellytysten turvaamiseksi neuvoston koordinoijana/sihteerinä toimii nuorisopalvelujen työntekijä. Jäsenille maksetaan kokouspalkkiot.

Maahanmuuttopalvelut

	Toteuma 2021	Budjetti 2022	Lautakunta 2023	Budjetti 2023	2024	2025
TOIMINTATUOTOT						
TOIMINTAKULUT	-1 596	-1 235	-8 875	-8 875	-8 875	-8 875
ULK. TOIMINTAKATE	-1 596	-1 235	-8 875	-8 875	-8 875	-8 875
Sisäiset tuotot						
Sisäiset kulut			-96	-96	-96	-96
Sisäiset tilit			-96	-96	-96	-96
TOIMINTAKATE	-1 596	-1 235	-8 971	-8 971	-8 971	-8 971
Poistot						
Yhteensä	-1 596	-1 235	-8 971	-8 971	-8 971	-8 971

Kulttuuripalvelut

	Toteuma 2021	Budjetti 2022	Lautakunta 2023	Budjetti 2023	2024	2025
TOIMINTATUOTOT		400	400	400	400	400
TOIMINTAKULUT	-49 107	-65 251	-66 919	-66 919	-66 919	-66 919
ULK. TOIMINTAKATE	-49 107	-64 851	-66 519	-66 519	-66 519	-66 519
Sisäiset tuotot						
Sisäiset kulut	-3 474	-6 500	-3 139	-3 139	-3 139	-3 139
Sisäiset tilit	-3 474	-6 500	-3 139	-3 139	-3 139	-3 139
TOIMINTAKATE	-52 582	-71 351	-69 658	-69 658	-69 658	-69 658
Poistot						
Yhteensä	-52 582	-71 351	-69 658	-69 658	-69 658	-69 658

Vastuualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikat: yleiset kulttuuripalvelut, Koivulinna, museo, musiikkiopisto, kansalaisopisto ja kuvataiteen perusopetus. Vastuhenkilö on hyvinvointijohtaja.

Kunnan tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa sekä järjestää kunnan asukkaille mahdollisuuksia taiteen perusopetukseen sekä harrastusta tukevaa opetukseen taiteen eri aloilla. Kulttuuri-toiminnalla tarkoitetaan taiteen harjoittamista ja harrastamista, taidepalvelusten tarjontaa ja käyttöä, koti-seututyötä sekä paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä. Yhdistykset ja kunnan muut yhteis-työkumppanit voivat monipuolistaa ja vahvistaa kunnan toteuttamaa kulttuurityötä.

Talousarviovuoden toiminta

Yleiset kulttuuripalvelut

Yleiset kulttuuripalvelut järjestävät konsertteja ja kulttuuritapahtumia. Kohderyhmäkohtaisia kulttuuritapahtumia järjestetään myös muilla vastuualueilla. Kulttuuripalveluista myönnetään määrärahojen puitteissa avustuksia paikallisille toimijoille kulttuuritapahtumien toteuttamiseksi kunnassa. Kulttuuritoiminnan monipuolisuus mahdollistuu verkostomaisella yhteistyöllä paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa. Jatkuva kehittäminen ja avoimuus uusille yhteistyökuvioille on kulttuuripalveluissa vallitsevana työotteena. Yhteistyö tukee myös kulttuuritoiminnan jatkuvuutta ja mahdollistaa laadukasta kulttuuritarjontaa kustannuksia jakamalla. Keskeisiä kulttuuripalvelujen kumppaneita ovat Pukkilan seurakunta, Musiikkiopisto Pukkilassa, Lohjan kaupunginorkesteri ja Mäntsälän kansalaisopisto sekä paikallisista yhdistyksistä Pukkilan kulttuuriyhdistys ja Pukkilan Yrittäjät. Kulttuurin osuutta kasvatetaan!

Koivulinna

Galleria Koivulinnan toiminta on pääsääntöisesti avointa kaikille kävijöille. Toiminta painottuu näyttelytoimintaan.

Museo

Museoon rakennetaan kesäajaksi kotiseutuperinteitä esiintuova näyttely, mikä on avoinna samanaikaisesti galleria Koivulinnan näyttelytoiminnan kanssa. Museonhoitajapalvelut jatkuvat aiempien vuosien tapaan määrärahojen puitteissa.

Kansalaisopisto- ja musiikkiopistopalvelut

Kunnan lakisääteisenä tehtävänä on järjestää asukkaille mahdollisuuksia taiteen perusopetukseen sekä harrastusta tukevaan opetukseen taiteen eri aloilla. Taiteen perusopetusta kuvataiteessa järjestää Mäntsälän kansalaisopisto ja musiikissa Porvoon seudun musiikkiopisto.

Kansalaisopisto

Kansalaisopisto toteuttaa vapaan sivistystyön lainsäädännön mukaista toimintaa Pukkilassa. Opiston tehtävänä on tarjota kaiken ikäisille kuntalaisille lähipalveluna mahdollisuutta aktiiviseen, elinikäiseen ja tavoitteelliseen opiskeluun ja harrastamiseen.

Kansalaisopiston toiminnalle on tyypillistä vapaaehtoisuus, omaehtoinen oppiminen, kansalaisvalmiuksien kehittäminen ja kuntalaisten hyvinvoinnin ja sosiaalisten verkostojen luominen ja tukeminen. Opisto järjestää lapsille ja nuorille taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaista kuvataiteen opetusta.

Koulun ja varhaiskasvatuksen toimijoiden kanssa tehdään yhteistyötä taiteen perusopetuksen kuvataiteen opetuksen tunnetuksi tekemisessä. Opisto tekee aktiivisesti yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Opisto on omalta osaltaan varmistamassa kuntalaisten, erityisesti ikäihmisten digiosaamista.

Musiikkiopisto

Kuntamaksun perusteena on Pukkilan kunnan vahvistama taiteen perusopetuksen oppilaspaikkamäärä. Kuntamaksussa huomioidaan ja hyvitetään Pukkilan kunnalle opetusministeriön myöntämä valtionosuus ja muut musiikkiopiston tuotot kunnan oppilasmäärän suhteessa. Laskutus perustuu nettolaskutukseen, menoista vähennetään kaikki oppilaitoksen tuotot ja valtionosuus.

Opetuksen järjestämisen perusteena on opetusministeriön myöntämä järjestämislupa. Toiminnan ja opetuksen järjestämisessä noudatetaan erityislakia ja asetusta taiteen perusopetuksesta. Opetusta annetaan sekä laajan että yleisen oppimäärän mukaan. Musiikkiopisto Pukkilassa luo mahdollisuuksia monipuoliseen yhteistyöhön, mikä mahdollistaa laadukkaan kulttuuritarjonnan eri-ikäisille kuntalaisille mm. Onnin-päivän päiväkonsertit, oppilaskonsertit sekä muut esiintymiset.

Vuoden 2023 aikana aloitetaan uudelleen koronan takia keskeytyksissä ollut konserttitoiminta. Päiväkodissa aloitetaan muskaritoiminta joka läpäisee koko päiväkodissa olevan ikäluokan. Koulussa käynnistetään syksyllä "koulumusikantit"- tyyppistä kerhotoimintaa.

Kuvataiteen perusopetus

Kansalaisopisto järjestää lapsille ja nuorille taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaista kuvataiteen opetusta. Koulun ja varhaiskasvatuksen toimijoiden kanssa tehdään yhteistyötä taiteen perusopetuksen kuvataiteen opetuksen tunnetuksi tekemisessä. Opisto tekee aktiivisesti yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Liikuntapalvelut

	Toteuma 2021	Budjetti 2022	Lautakunta 2023	Budjetti 2023	2024	2025
TOIMINTATUOTOT	24 921	28 000	28 000	28 000	28 000	28 000
TOIMINTAKULUT	-43 145	-61 138	-67 496	-67 496	-67 496	-67 496
ULK. TOIMINTAKATE	-18 224	-33 138	-39 496	-39 496	-39 496	-39 496
Sisäiset tuotot						
Sisäiset kulut	-39 417	-54 400	-48 629	-48 629	-48 629	-48 629
Sisäiset tilit	-39 417	-54 400	-48 629	-48 629	-48 629	-48 629
TOIMINTAKATE	-57 640	-87 538	-88 125	-88 125	-88 125	-88 125
Poistot						
Yhteensä	-57 640	-87 538	-88 125	-88 125	-88 125	-88 125

Vastuualueen sisältö ja vastuuhenkilöt

Sisältää kustannuspaikan liikuntapalvelut. Vastuuhenkilö on liikunnanohjaaja.

Tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteutumisaste
Virtuaalisen vesijumpan mahdollisuuksien lisääminen	Tarjotaan enemmän virtuaalivesijumppavuoroja. Tuetaan erityisesti +60 vuotiaiden vesiliikuntaa huokeammalla hinnalla, yli 65-vuotiaille ilmaiseksi	Osallistujamäärien tarkkailu	

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteutumisaste
Lähiliikuntapaikan kehittäminen kehittämissuunnitelman mukaisesti	Haetaan hankeavustusta lähiliikuntapaikan kehittämiseen	Lähiliikuntapaikan käyttöaste paranee	
Tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteutumisaste
Liikuntaneuvonnan lisääminen	Virtuaalisen vesijumpan lisääntymisen myötä, vapautuu liikunnanohjaajalta työaikaa liikuntaneuvontaan, yhteistyö uuden hyvinvointialueen terveystalvelujen kanssa Tukemaan nuorten liikuntaa ja hyvinvointia, käyden nuorisotilalla 1 kerta kuukaudessa Aikuisväestön liikuntaneuvonnan lisääminen, yksilö sekä ryhmä.	Aikuisväestön toimintakyky paranee Osallistujamäärien tarkkailu Nuorten hyvinvointi ja osallistumisaste paranee Osallistujamäärien tarkkailu Saatu asiakaspalaute	

Talousarviovuoden toiminta

Toiminta pohjautuu liikuntalakiin. Liikuntapalvelujen tavoitteena on kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen liikunnan avulla, luoda mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa ylläpitäen fyysistä toimintakykyä sekä tukea lasten kasvua ja kehitystä. Painopistealueena on järjestää lasten ja nuorten sekä ikääntyneiden liikuntaa ja tukea seuratoimintaa.

Liikuntapalvelut edistävät aikuisväestön terveyttä ja hyvinvointia järjestämällä liikuntaneuvontaa, ryhmiä ja tapahtumia. Mäntsälän kansalaisopisto vastaa pitkälti aikuisväestön liikuntaryhmistä, joiden suunnittelussa liikuntapalvelut ovat mukana. Liikuntapalvelut tekevät tiivistä yhteistyötä paikallisten urheiluseurojen, naapurikuntien liikuntapalvelujen, kunnan nuoris- ja senioripalvelujen, koulun sekä varhaiskasvatuksen kanssa.

Liikuntapaikat

Kunnan liikuntapaikkoihin kuuluvat liikuntasali Kirkonkylän koululla, kolme kuntosalia sekä Hyvinvointikeskus Onnin allasosasto. Ulkoliikuntapaikkoja ovat Teikarinmäen urheilukenttä, Frisbeegolf-rata, Lähiliikuntapaikka, Pikkumetsän kenttä, Savijoen tenniskenttä, Onnin kuntoilupiisto sekä kunnan virallinen uimaranta Iilijärvi. Liikuntapalvelut organisoivat liikuntapaikkojen vuorojen jakoa, sekä vastaa uimavalvonnan toimivuudesta allasosastolla sekä organisoivat altaan vuokrausta. Kunnan liikuntapaikkojen kunnossapidosta kunnossa pidosta vastaa Myrskylän kunnan tekniset palvelut.

Nuorisopalvelut

	Toteuma 2021	Budjetti 2022	Lautakunta 2023	Budjetti 2023	2024	2025
TOIMINTATUOTOT	13 358	20 500	20 500	20 500	20 500	20 500
TOIMINTAKULUT	-113 149	-120 406	-121 595	-121 595	-121 595	-121 595
ULK. TOIMINTAKATE	-99 791	-99 906	-101 095	-101 095	-101 095	-101 095
Sisäiset tuotot	5 824	4 500				
Sisäiset kulut	-11 701	-12 100	-24 266	-24 266	-24 266	-24 266
Sisäiset tilit	-5 877	-7 600	-24 266	-24 266	-24 266	-24 266
TOIMINTAKATE	-105 668	-107 506	-125 361	-125 361	-125 361	-125 361
Poistot						
Yhteensä	-105 668	-107 506	-125 361	-125 361	-125 361	-125 361

Vastualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikan nuorisopalvelut ja ehkäisevä päihdetyö. Vastuhenkilö on nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja.

Talousarviovuoden toiminta

Nuorisotyön tehtävänä on mm. tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Nuorisopalvelujen toiminnot ovat perusnuorisotyö, etsivä nuorisotyö, koulunuorisotyö sekä nuorisoneuvoston toiminta. Nuorisopalvelut organisoii nuorten kesätyöt, jakaa avustuksia paikallisille yhdistyksille sekä kutsuu koolle nuorten ohjaus- ja palveluverkoston. Nuorisotyötä toteutetaan yhteistyössä liikuntapalvelujen, yhdistysten, seurakunnan sekä Askolan vapaa-aikatoimen kanssa. Yhteistyötä tehdään kiinteästi ala- ja yläkoulujen kanssa.

Tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteutumisaste
perjantainuokkujen toiminnallisuuden ja laadun parantaminen	perjantainuokkujen on aina mukana kunnan nuoriso-ohjaaja, seurakunnan diakoni tai yhdistyksen nuorisotyön ammattilainen yhdessä vapaaehtoisten kanssa	ammattilainen ollut läsnä kerta/perjantain illan toiminnallisuus ja laatu parantuu tuttuuden kautta	
nuorten osallisuuden lisääminen	toteutetaan kysely nuorille paikallisesta nuorisotyöstä ja toiminnasta	-kyselyn toteuttaminen vuonna 2023 -vastausprosenttimäärä	
nuorisotyön paikallinen kehittäminen nuorten kyselyn pohjalta	haetaan hankeavustusta avilta nuorten paikallisen nuorisotyön kehittämiseen toteutetaan toivottuja toimenpiteitä mikäli saamme avustuksen, jolloin myös tarvittaessa haetaan lisämääräraha kunnan omarahoitusosuuteen	nuorten osallisuuden huomioiminen nuorisotyön kehittäminen ja toteuttaminen nuorten toiveiden mukaan nuorten aktiivisuus lisääntyy tuottaen hyvinvointia	
nuorten liikunnan ja hyvinvoinnin lisääminen	liikunnanohjaaja käy ohjaamassa 1 krt/kk liikunnallisen tuokion Nuokulla lisätään yhteisiä ja ohjattuja liikunnallista tekemistä Nuokulla	nuorten hyvinvointi ja aktiivisuus lisääntyy ja he osallistuvat liikuntapalvelujen omaehtoisille kuntosalivuoroille ja ryhmätoimintaan paremmin	

Ehkäisevä päihdetyö

Ehkäisevän päihdetyölain mukaisesti kunta huolehtii ehkäisevän päihdetyön tarpeen mukaisesti organisoinnista alueellaan ja nimeää ehkäisevän päihdetyön tehtävistä vastaavan toimielimen. Kunnassa toimii toimielimenä ehkäisevän työn työryhmä nimettynä toimikaudelle 2022-2025. Työryhmä huomio toiminnassaan neljän tuulen näkökulman (pelihaittojen, lähisuuhdeväkivallan, päihteidenkäytön ja mielenterveysongelmien ehkäisy). Työryhmän koollekutsujana toimii ehkäisevän työn koordinoija, hyvinvointijohtaja tai hänen varalla nuoriso- ja vapaa-ajan toiminnanohjaaja.

Vuoden 2023 alusta tulee muutos maakunnalliseen yhteistyöhön, kun siirrymme Itä-Uudenmaan Hyvinvointialueelle. Seutukoordinaatioryhmässä edustaa hyvinvointijohtaja ja varajäsenenä nuoriso- ja vapaa-ajantoiminnanohjaaja. Varataan määrärahaa ehkäisevän päihdetyön kampanjaviikkojen (mm. ehkäisevän päihdetyön viikko, peliviikko, mielenterveysviikko) toteuttamiseen sekä koulutuksiin ja matkakuluihin.

Senioripalvelut

	Toteuma 2021	Budjetti 2022	Lautakunta 2023	Budjetti 2023	2024	2025
TOIMINTATUOTOT	151 212	182 874	183 000	183 000	183 000	183 000
TOIMINTAKULUT	-131 830	-182 874	-191 294	-191 294	-191 294	-191 294
ULK. TOIMINTAKATE	19 382	0	-8 294	-8 294	-8 294	-8 294
Sisäiset tuotot						
Sisäiset kulut	-32 118	-27 843	-44 316	-44 316	-44 316	-44 316
Sisäiset tilit	-32 118	-27 843	-44 316	-44 316	-44 316	-44 316
TOIMINTAKATE	-12 736	-27 843	-52 610	-52 610	-52 610	-52 610
Poistot						
Yhteensä	-12 736	-27 843	-52 610	-52 610	-52 610	-52 610

Vastualueen sisältö ja vastuhenkilö:

Sisältää kustannuspaikan senioripalvelut. Vastuhenkilö on senioritoiminnan ohjaaja. Pukkilan kunnassa järjestetään senioreille palveluja Onni Nurmen Säätiön rahoituksella. Talousarvio laaditaan siten, että säätiön rahoitus kattaa toiminnasta syntyvät menot.

Säätiön rahoituksen käyttöä määritellään seuraavasti:

”Onni Nurmen Säätiö toteuttaa tarkoitustaan myöntämällä Pukkilan kunnalle vuosittain avustuksia, joilla Pukkilan kunta voi toteuttaa **sellaista toimintaa ja palveluja ikääntyneille kuntalaisille, mitä ei julkisissa palveluissa ole yleisesti ottaen mahdollista toteuttaa**”

Säätiön tuella toteutettavien toimintojen ja palvelujen tavoitteena on tukea ikääntyneiden pukkilalaisten kotona asumista eri tavoin huomioiden sosiaalinen, psyykinen ja fyysinen toimintakyky ja hyvinvointi. Säätiö antaa kunnalle vuosiavustuksen, jonka suuruudesta säätiön hallitus päättää edellisen vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Vuosiavustuksella toteutettava ikääntyneiden toiminta jakaantuu kolmeen (3) kokonaisuuteen:

- 1) henkilöstön palkkauskuluihin: ikääntyneiden toiminnan koordinointi, suunnittelu ja toteutus
- 2) Hyvinvointikeskus Onnin toimintaan: ryhmät ja tapahtumat oheistoimintoihin sekä Onnin-päivän konsertti
- 3) ostopalveluihin: kotisiivouspalvelut sekä asiointi- ja kuljetuspalvelut.

Vuosiavustuksen lisäksi säätiö voi myöntää kunnalle erillisavustuksia, joko hakemuksesta tai heidän omasta toiveestaan, lähinnä investointityyppisiin kohteisiin.

Tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteutumisaste
Nuorempien seniorien toimintaan osallistumisen kynnyksen madaltaminen	Kohdennettujen tapahtumien järjestäminen Hydrohex - virtuaalivesijumppien lisääminen	Toteutuneet tapahtumat ja osallistujamäärä Osallistujamäärä	

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteutumisaste
Yhteistyön rakentaminen Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen ikääntyneiden palvelujen kanssa	Yhteistyötapaaminen ja yhteistyön käytännöistä ja säännöllisistä tapaamisista sopiminen palveluohjauksen, kotihoidon ja kotikuntoutuksen kanssa	Toteutuneet yhteistyötapaamiset Hyvinvointialueen ikääntyneiden palvelujen kautta senioripalvelujen toimintaan ohjautuneet	
Yli 80-vuotiaiden kohtaaminen ja osallisuuden vahvistaminen	Yhteydenotot puhelimitse yli 80 – vuotiaisiin kuntalaisiin	Toteutuneet kohtaamiset, kohtaamisten laatu	

Talousarviovuoden toiminta

Senioripalvelujen tavoitteena on ikääntyneiden pukkilalaisten hyvinvoinnin edistäminen ja kotona asumisen tukeminen monipuolisen toiminnan ja palvelujen avulla. Senioripalvelut järjestävät ikääntyneiden hyvinvointia tukevaa ryhmätoimintaa, vesi- ja saliliikuntaryhmiä, vapaaehtoistoimintaa sekä teema- ja kulttuuritapahtumia pääsääntöisesti Hyvinvointikeskus Onnissa. Senioripalvelut toteuttavat myös vuosittaisen Onnipäivän konsertin sekä osallistuvat valtakunnalliseen vanhustenviikkoon järjestämällä teeman mukaista toimintaa.

Hyvinvointikeskus Onnin toiminnan lisäksi senioripalvelut tarjoavat ikääntyneiden koteihin virkistyskäyntejä. Senioripalvelujen toimintamuodot kohdentuvat kotona asuvien ikääntyneiden lisäksi myös Onnin-kotien asukkaille.

Vanhus- ja vammaisneuvosto osallistuu senioripalvelujen toiminnan ja palvelujen kehittämiseen sekä toimii ikääntyneiden pukkilalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi.

Ostopalvelut

Kunta järjestää ostopalveluina kotiapu- ja siivouspalveluja sekä asiointi- ja palvelukuljetusta. Kotiapu- ja siivouspalvelun palveluntuottajana jatkaa Kotisiivouspalvelu Kilpeläinen. Asiointi- ja palvelukuljetukset hoitaa Kuljetus-Högström Oy.

**Kunnan ostopalveluissa noudatetaan aina vuonna 2022 päivitettyjä
hankintaohjeistuksen rajoituksia ja kilpailutusehtoja.**

KASVATUSPALVELUT

	Toteuma 2021	Budjetti 2022	Lautakunta 2023	Budjetti 2023	2024	2025
Myyntituotot	302 476	265 013	250 183	250 183	250 183	250 183
Maksutuotot	79 089	82 500	81 500	81 500	81 500	81 500
Tuet ja avustukset	44 015	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500
Muut toimintatuotot	2 448	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
TOIMINTATUOTOT	428 027	356 013	340 183	340 183	340 183	340 183
Henkilöstökulut	-1 901 457	-1 797 647	-2 030 502	-2 030 502	-2 030 502	-2 030 502
Palvelujen ostot	-1 378 951	-1 311 876	-1 148 721	-1 148 721	-1 148 721	-1 148 721
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-160 562	-148 830	-128 434	-128 434	-128 434	-128 434
Avustukset	-64 904	-68 000	-70 500	-70 500	-70 500	-70 500
Muut toimintakulut	-25 146	-17 580	-15 550	-15 550	-15 550	-15 550
TOIMINTAKULUT	-3 531 021	-3 343 933	-3 393 708	-3 393 708	-3 393 708	-3 393 708
ULK. TOIMINTAKATE	-3 102 994	-2 987 920	-3 053 525	-3 053 525	-3 053 525	-3 053 525
Sisäiset tuotot	426 296	483 565	578 384	578 385	578 385	578 385
Sisäiset kulut	-776 104	-822 118	-704 628	-704 628	-704 628	-704 628
Sisäiset tilit	-349 807	-338 553	-126 243	-126 243	-126 243	-126 243
TOIMINTAKATE	-3 452 801	-3 326 473	-3 179 768	-3 179 768	-3 179 768	-3 179 768
Poistot	-59 062	-52 750	-46 230	-46 230	-45 969	-45 772
Yhteensä	-3 511 863	-3 379 223	-3 225 998	-3 225 998	-3 225 736	-3 225 540

Varhaiskasvatus

	Toteuma 2021	Budjetti 2022	Lautakunta 2023	Budjetti 2023	2024	2025
TOIMINTATUOTOT	76 920	70 000	69 000	69 000	69 000	69 000
TOIMINTAKULUT	-685 368	-687 496	-663 878	-663 878	-663 878	-663 878
ULK. TOIMINTAKATE	-608 449	-617 496	-594 878	-594 878	-594 878	-594 878
Sisäiset tuotot	83 560	96 997	112 769	112 769	112 769	112 769
Sisäiset kulut	-291 995	-324 064	-310 009	-310 010	-310 010	-310 010
Sisäiset tilit	-208 435	-227 067	-197 240	-197 241	-197 241	-197 241
TOIMINTAKATE	-816 883	-844 563	-792 118	-792 118	-792 118	-792 118
Poistot						
Yhteensä	-816 883	-844 563	-792 118	-792 118	-792 118	-792 118

Vastuualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikat: hallinto, päiväkotiki Vekara, perhepäivähoito, esikoululaisten varhaiskasvatus, varhaiskasvatuksen ostopalvelut ja lastenhoidon tuki. Vastuhenkilö on sivistystoimenjohtaja.

Tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteutumisaste
Kolmiportainen tuki toimii niin, että varhaiskasvatuksessa olevat lapset saavat kaikilla tuen portailla tarvitsemansa tuen oikea-aikaisesti ja riittävässä määrin.	Organisoidaan kolmiportainen tuki uudelleen, erityisesti vaativan tuen tarpeet huomioiden. Asiaan varataan budjetissa tarvittava resurssi. (VEO) Yhteistyökäytänteet sovitaan ja prosessi järjestämisestä kuvataan. Tukea saavien lasten lisäkertoimet luodaan.	Tukea tarvitsevat lapset saavat tarvitsemansa tuen nopeasti ja oikea-aikaisesti. Tuki-toimien jälkeen tapahtuu siirtymistä erityisen tuen, tehostetun tuen ja yleisen tuen piiriin. Väkivalta ja vaaratilanteet vähenevät. Vaativan erityisen tuen ja erityisen tuen päätöksiä voidaan purkaa tukitoimien vaikutuksesta. Varhaiskasvatuksen turvallisuus paranee. Henkilökunnan ja varhaiskasvatuksessa olevien lasten hyvinvointi paranee. Kouluvalmiudet pystytään turvaamaan laadukkaalla varhaiskasvatuksella	

Tavoite Musiikkiopiston pilotoinnin kautta integroidaan musiikkioppiminen osaksi varhaiskasvatusta.	Toimenpide Budjetoidaan riittävä määräraha ja liitetään osaksi kunnallista varhaiskasvatussuunnitelmaa.	Mittari Lasten musiikillinen oppimisen lisääntyä ja lapset haikautuvat jatkossa taideaineiden pariin.	Toteutumisaste
Tavoite Laadukkaan vuorohoidon turvaaminen	Toimenpide Riittävä budjetointi henkilöstö resursseihin. Vuorohoidon periaatteet avataan ja hyväksytetään lautakunnassa.	Mittarit Asiakastyytyväisyys. Toimiva vuorohoito. Henkilöstön työtyytyväisyys.	Toteutumisaste
Tavoite Siirrytään käyttämään yksityisenhoidon tukea ja kuntalisää	Toimenpide Lakkautetaan Vaanan käyttösopi-mus. Määritellään kuntalisän määrä	Mittarit	Toteutumisaste

Talousarviovuoden toiminta

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta. Varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu (4 §).

Varhaiskasvatuksen järjestäminen

Varhaiskasvatusta tarjotaan päiväkotiviikossa sekä Kirkonkylän koulun tiloissa esiopetusta täydentävänä varhaiskasvatuksena eli esiopetuksen aamu/iltapäivätoimintana. Lisäksi kahden lapsen varhaiskasvatus järjestetään palvelusetelin avulla yksityisillä palveluntuottajilla. Kunnalliselle perhepäivähoitajalle ei ole tarvetta vuonna 2023. Varhaiskasvatuksessa on käytössä palveluseteli (Vaana), lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseksi yksityisellä palveluntuottajalla.

Varhaiskasvatuksen piirissä on tällä hetkellä 59 lasta. Päiväkoti Vekarassa lapsia on joulukuussa 46. Esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa on 13 lasta. Palvelusetelillä tuotetussa varhaiskasvatuksessa on 2 lasta. Päiväkodin aukioloaika on klo. 6.00-17.30. Vuorohoitoa tarjotaan tämän ajan ulkopuolella huoltajien tarpeen mukaisesti arkipyhinä, iltaisin, viikonloppuisin ja öisin. Esiopetuksen aamu/iltapäivätoiminta on avoinna klo. 7.00-17.00 arkisin. Muina aikoina ja esiopetuksen loma-aikoina varhaiskasvatus järjestetään päiväkotia Vekarassa.

Vuorohoidon tarvetta on viikoittain, pääsääntöisesti iltaisin (1-3/vko) ja 2-3 viikonloppua kuukaudessa. Vuorohoito järjestetään pääsääntöisesti oman henkilökunnan voimin. Tämä vaatii henkilöstöresurssia. Jos viikon aikana on useampi iltavuoro, niin voidaan joutua palkkaamaan lisähenkilöstöä paikkaamaan vajetta. Viikonloppuhoidon ja muun vuorohoidon tarpeen lisääntyminen (klo 5.30-22.00) on vaikuttanut sijaistarpeen lisääntymiseen. Myös mahdollinen yöhoidon tarve lisää henkilöstön tarvetta.

Varhaiskasvatusmaksuihin tuli muutoksia 1.8.2022 alkaen. Asiakasmaksujen osalta ylin perittävä maksu nousi 288 eurosta 295 euroon. Alin perittävä maksu nousi nykyisestä 27 eurosta 28 euroon. Samalla tarkastettiin maksun määräämisessä käytettävät tulorajat yleisellä ansiotasoindeksillä, jolloin tulorajoihin tuli n. 4% korotus. Asiakasmaksujen tämän hetkinen tuotto on n. 60 000 € vuodessa.

Hallinto

Hallinnon menoja ovat päiväkodinjohdajan palkkakustannukset sekä hallintoon liittyvät menot mm. Daisy- ja Vaana-ohjelmat (n. 15 000 €), koulutus ja matkat, kopiokone ja toimistotarvikkeet.

Päiväkoti Vekara

Päiväkoti Vekara on tilojen puitteissa 63 paikkainen päiväkotia. Tällä hetkellä päiväkodissa on alle 3-vuotiaiden lasten ryhmä, jossa on 1-2 -vuotiaita lapsia, yksi 2-3-vuotiaiden ryhmä sekä 3-5 -vuotiaiden lasten ryhmä. Päiväkodin yhdessä ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä enintään kolmea kasvatustavustullista aikuista vastaava määrä lapsia. Nykyisellä henkilöstömitoituksella päiväkotia mahtuu korkeintaan 54 lasta. Päiväkodissa on tällä hetkellä paljon alle 3-vuotiaita lapsia, eivätkä he kaikki mahdu alle 3-vuotialle tarkoitettuun ryhmään. Tästä johtuen ryhmien jaottelu on muutettu vastaamaan tarvittavaan palveluntarpeeseen. Alle 3-vuotiaiden lasten määrä otetaan huomioon ryhmien suhdeluvuissa. Päiväkodin täyttömäärä on täynnä nykyisellä henkilöstömitoituksella ja lapsimäärällä 1.12.2022. (46 lasta, joista 22 alle 3-vuotiaista ja 24 yli 3-vuotiaista).

Kaikilla lapsilla on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen ja tällä hetkellä lähes kaikki lapset ovat varhaiskasvatuksessa kokopäiväisesti eli yli viisi tuntia päivässä. Lasten hoitopäivien keskimääräinen pituus (n. 8 h/pv) on pidempi kuin työntekijöiden keskimääräinen työpäivän pituus (7 h 39 min). Vuorohoidon tarve on lisääntynyt verraten edellisvuosiin. Vuorohoitoa tarvitaan tällä hetkellä 5.30-22.00 välillä sekä viikonloppuisin noin kahtena tai kolmena viikonloppuna kuukaudessa. Vuorohoidolle on tarvetta myös pyhäpäivinä. Tämä lisää henkilöstön tarvetta, jotta aamu- ja iltapäivisin ei ylitettäisi lain ja valtioneuvoston asetuksen mukaisia suhdelukuja. Lisäksi vuorohoidon kohdistuessa viikonloppuihin, tulee henkilöstön viikoittainen työaika saada tasoitettua sallituissa aikarajoissa.

Tehostettua tai erityistä tukea tarvitsevien lasten varhaiskasvatus järjestetään päiväkotia Vekarassa. Tukea saavien lasten määrä Vekarassa on kasvanut ja tukea tarvitsee yhä useampi lapsi. Tukea tarvitsevien lasten lisäkerronnallisuutta ei ole tällä hetkellä määritelty Pukkilan kunnassa. Tätä tullaan ehdottamaan jatkossa, jotta pystymme vastaamaan varhaiskasvatustavan ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden velvoittamaan tuen turvaamiseen.

Lakisääteiset varhaiskasvatustavan erityisopettajan palvelut on ostettu syksyllä 2022 ostopalveluna yksityiseltä palveluntuottajalta. Päiväkotia tullaan perustamaan uudelleen varhaiskasvatustavan erityisopettajan toimi sen ollessa tuen tuottamisen kannalta oikea-aikaista ja riittävää. Varhaiskasvatustavan erityisopettajan sijoituksen tavoitteena on saada kiinteästi lapsiryhmässä

toimiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Tämä tukee myös varhaiskasvatuslaissa säädettyjä henkilöstö mitoitus velvoitteita, jotka astuvat voimaan 2030.

Perhepäivähoito

Pukkilassa ei järjestetä enää kunnallista perhepäivähoitoa.

Esikoululaisten varhaiskasvatus

Esikouluikäisten esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta eli eskarin ap/ip toimintaa järjestetään kirkonkylän koulun esiopetustiloissa. Varhaiskasvatuksen henkilöstö ei toimi koululla. Täydentävä varhaiskasvatus toteutetaan koulunkäynnin ohjaaja resursseilla. Koulun lomaaikoina esiopetusikäisten varhaiskasvatus järjestetään päiväkotia Vekarassa. Esikoululaisten vuorohoito järjestetään päiväkotia Vekarassa.

Varhaiskasvatuksen ostopalvelut

Palvelusetelistä luovutaan ja siirrytään käyttämään joustavampaa yksityisen hoidon tukea sekä kunta lisää. Palvelusetelille on varattu 15 000 €. Tällä hetkellä 2 lapsen varhaiskasvatus järjestetään palvelusetelin avulla. 15 000 € kattaa kahden yli 3-vuotiaan lapsen palvelusetelit vuoden ajaksi.

Lastenhoidon tuki

Kelan maksamia lastenhoidontuen muotoja ovat kotihoidon tuki, yksityisen hoidon tuki, joustava sekä osittainen hoitoraha. Kotihoidon tukeen on oikeutettu, jos alle 3-vuotiaasta lasta hoideetaan kotona. Joustavaa hoitorahaa voi saada alle 3-vuotiaan hoitoon kotona. Joustavan hoitorahan saamisen edellytyksenä on, että huoltaja tekee töitä viikoittain keskimäärin enintään 30 tuntia, tai enintään 80 % kokopäivätyön työajasta. Osittaista hoitorahaa voi saada 1. ja 2. luokalla olevan lapsen hoitoon, jos tekee töitä enintään 30 tuntia lapsen hoidon vuoksi. Lastenhoidon tuet maksetaan Kelan kautta, mutta kustannuksista vastaa kunta. Pukkilassa syntyvyys on laskussa ja pieniä lapsia on siirtynyt varhaiskasvatukseen, joten oletus on, että kodin hoitotukia haetaan jatkossa vähemmän.

Opetuspalvelut

	Toteuma 2021	Budjetti 2022	Lautakunta 2023	Budjetti 2023	2024	2025
TOIMINTATUOTOT	49 154	71 013	56 183	56 183	56 183	56 183
TOIMINTAKULUT	-2 183 216	-2 059 142	-2 233 432	-2 233 432	-2 233 432	-2 233 432
ULK. TOIMINTAKATE	-2 134 061	-1 988 129	-2 177 249	-2 177 249	-2 177 249	-2 177 249
Sisäiset tuotot	106 009	145 200	88 829	88 829	88 829	88 829
Sisäiset kulut	-444 785	-458 004	-358 947	-358 947	-358 947	-358 947
Sisäiset tilit	-338 776	-312 804	-270 118	-270 118	-270 118	-270 118
TOIMINTAKATE	-2 472 837	-2 300 933	-2 447 367	-2 447 367	-2 447 367	-2 447 367
Poistot	-35 611	-35 146	-34 797	-34 797	-34 535	-34 339
Yhteensä	-2 508 448	-2 336 079	-2 482 164	-2 482 164	-2 481 902	-2 481 706

Vastuualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikat: hallinto, esiopetus, Kirkonkylän koulu, erityisopetus, aamupäivä- ja iltapäivätoiminta, kuljetus- ja tukipalvelut sekä kotikuntakorvaukset. Vastuhenkilö on rehtori. Opetuspalvelut tarjoavat normiohjauksen mukaista laadukasta perusopetusta, esiopetusta ja aamu- ja iltapäivätoimintaa Pukkilan kunnassa.

Keskeiset muutokset:

Kolmiportaisen tuen kehittämistyö jatkuu. Palvelutarve on kasvanut ja budjetissa varaudutaan mahdolliseen lisäresurssitarpeeseen. Koulun oppilasmäärän pienenemiseen varaudutaan johtamisjärjestelmän muutoksella, siirtymällä rehtori-opettaja järjestelmään vuoden 2023 aikana. Valtionvarainministeriön 19.9.2022 antaman ennusteen mukaan kotikuntakorvausten nettomaksuosuus pienenee vuodelle 2023 56 000 € verrattuna vuoden 2022 budjettiin, vaikka koti-

kuntakorvausten perusosa kasvaa n. 200 €. Henkilöstökuluissa on huomioitu 2,5 % nousu palkankorotuksina. Henkilöstökulut on pyritty budjetoimaan mahdollisimman suurella tarkkuudella.

Opetuspalveluiden henkilöstömäärä v 2023: 25,76 henkilötyövuotta.

Tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit:

Tavoite	Toimenpide	Mittari	Toteutumisaste
Kolmiportainen tuki toimii niin, että oppilaat saavat kaikilla tuen portailla tarvitsemansa tuen oikea-aikaisesti ja vaikuttavasti	Organisoidaan kolmiportainen tuki uudelleen, erityisesti vaativan tuen tarpeet huomioiden. Asiaan varataan budjetissa tarvittava resurssi. Yhteistyökäytännöt sovitaan ja prosessi vaativan erityisen järjestämisestä kuvataan.	Vaativaa erityistä tukea tarvitsevat oppilaat saavat tarvitsemansa tuen nopeasti ja oikea-aikaisesti. Tukitoimien jälkeen tapahtuu siirtymistä erityisen tuen, tehostetun tuen ja yleisen tuen piiriin. Väkivalta ja vaaratilanteen vähenevät. Vaativan erityisen tuen ja erityisen tuen päätöksiä voidaan purkaa tukitoimien vaikutuksesta. Oppimisympäristön turvallisuus paranee. Henkilökunnan ja opiskelijoiden hyvinvointi paranee.	
Oppilasmäärän väheneminen huomioidaan opetuksen resursoinnissa. Resurssia pystytään säätämään oppilasmäärän mukaan.	Otetaan käyttöön opetuksen resursointilaskenta, joka vaikuttaa talousravinnon seurantaan ja budjetointiin.	Järjestelmä on käytössä ja siitä saavat tiedot ovat hyödynnettävissä osavuosikatsauksissa 2023 ja laadittaessa budjettia 2024.	
Musiikkiopiston käyttöä ja mahdollisuuksia lisätään nykyistä laajemmalle joukolle kuntalaisia.	Vuoden 2023 aikana käynnistetään musiikkiopiston kanssa yhteistyössä kaikille oppilaille avoin kerhotoiminta.	Kerhotoiminta käynnistyy viimeistään syksyllä 2023. Toimintaan osallistutaan aktiivisesti.	
Opetussuunnitelman päivitys	Opetussuunnitelma päivitetään vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä	Päivitetty opetussuunnitelma käsitellään hyvinvointilautakunnassa. Muutokset otetaan käyttöön syyslukukaudella 2023	

Hallinto

Hallinnon menoja ovat sivistystoimenjohtajan, rehtorin palkan hallinnon osuus ja koulusihteerin menot (sivistystoimenjohtajan palkka jakautuu varhaiskasvatuspalveluiden ja opetuspalveluiden välille).

Esiopetus

Esiopetuksessa noudatetaan kunnanhallituksen 23.5.2016 hyväksymää ja 1.8.2016 käyttöön otettua esiopetuksen opetussuunnitelmaa. Esiopetusta annetaan Kirkonkylän koulussa 20 tuntia viikossa yhdessä opetusryhmässä. Lukuvuoden 2022 - 2023 syksyllä yhteensä 23 oppilasta. Lukuvuoden 2023 - 2024 syksyn alustava arvio on esiopetuksen 13 oppilasta. Esiopetussuunnitelman mukaista esiopetusta järjestetään peruskoulun koulun työpäivinä klo 9.00 - 13.30.

Kirkonkylän koulu

Kirkon kylän koulu on alakoulu, jossa on kahdeksan opetusryhmää. Ryhmistä kaksi toimii erityisopetuksen pienryhmänä. Erityisopetuksen kehittämiseen varataan lisäresurssia vuodelle 2023. Kuraattori- ja psykologipalvelut siirtyvät hyvinvointialueen hoidettavaksi syksyllä 2023.

Erityisopetus

Osa-aikaista erityisopetusta, toteuttaa laaja-alainen erityisopettaja. Osa-aikaisen erityisopetuksen tarkoitus on tukea yleisopetuksen yhteydessä olevia yleisen tuen, tehostetun tuen sekä erityisen tuen oppilaita, joilla on oppimisen tai sopeutumisen vaikeuksia. Erityistä tukea tarvitsevat oppilaat voivat Kirkonkylän koulussa opiskella joko kokonaan tai osittain pienryhmissä. Pienryhmät tekevät säännöllistä yhteistyötä yleisopetuksen ryhmien kanssa. Tätä on mm. pienryhmien oppilaiden säännöllisesti isoissa ryhmissä opiskelun harjoittelu yleisopetukseen integroituna.

Aamupäivä- ja iltapäivätoiminta

Aamupäivä- ja iltapäivätoiminnassa noudatetaan kunnanhallituksen hyväksymää (2011) ja 2015 päivitettyä perusopetuksen aamupäivä- ja iltapäivätoiminnan suunnitelmaa. Lapsilla on mahdollisuus osallistua aamupäivä- ja/tai iltapäivätoimintaan klo 7:30 - 9:15 ja klo 12:30 - 17:00 välisinä aikoina. Toimintaan saadaan valtionosuutta. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tulot ovat edellisiin toimintakausiin pohjautuva arvio.

Kotikuntakorvaukset

Kunnalla on sopimus Askolan kunnan kanssa koskien yläkoulua käyviä oppilaita. Periaatteena on, että kumpikin kunta vastaa omien oppilaidensa menoista. Tavoitteena on, että kotikuntakorvaukset riittävät menoihin.

OPPILASENNUSTE

OPPILASENNUSTE 2022-2029							
TILANNE 26 08 2022		LÄHDE: Väestörekisteri ja oppilastilastot					
KIRKONKYLÄ							
LUOKKA	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029
1	18	20	14	9	14	15	14
2	23	18	20	14	9	14	15
3	19	23	18	20	14	9	14
4	20	19	23	18	20	14	9
5	24	20	19	23	18	20	14
6	27	24	20	19	23	18	20
YHTEENSÄ	131	124	114	103	98	90	86

Ateria- ja siivouspalvelut

	Toteuma	Budjetti	Lautakunta	Budjetti	2024	2025
	2021	2022	2023	2023		
TOIMINTATUOTOT	301 915	215 000	215 000	215 000	215 000	215 000
TOIMINTAKULUT	-566 952	-507 469	-436 397	-436 397	-436 397	-436 397
ULK. TOIMINTAKATE	-265 037	-292 469	-221 397	-221 397	-221 397	-221 397
Sisäiset tuotot	236 727	241 368	376 787	376 787	376 787	376 787
Sisäiset kulut	-25 143	-27 250	-23 736	-23 736	-23 736	-23 736
Sisäiset tilit	211 584	214 118	353 050	353 050	353 050	353 050
TOIMINTAKATE	-53 453	-78 351	131 653	131 653	131 653	131 653
Poistot	-17 604	-17 604	-11 433	-11 433	-11 433	-11 433
Yhteensä	-71 057	-95 955	120 219	120 219	120 219	120 219

Vastualueen sisältö ja vastuhenkilö

Sisältää kustannuspaikat: keskuskeittiö, päiväkotiki Vekaranki keittiö, koulun siivous, päiväkotiki Vekaranki siivous, Hyvinvointikeskus Onnin siivous, kunnantalon, kirjaston ja paloaseman siivous. Vastuhenkilö on palvelupäällikkö.

Sitovat tavoitteet

Ruokatuotanto-ohjelman käyttöönotto, jolloin saadaan täsmäytettyä sopimuselintarvikkeet resepteille, pystytään seuraamaan ravintoarvosuositusten täyttymistä sekä nykyaikaistamaan toimintatapoja keittiöllä. Työvuorosunnitteluohjelman käyttöönotolla parannetaan työajanhallintaa ja työehtosopimusten mukaiset määräykset toteutuvat luotettavasti.

Keskuskeittiö

- valmistuskeittiö, toimii arkisin, valmistaa Kirkonkylän koululle ja Vekaraan lounaat, aamu/välipalat sekä tarvittaessa päiväkodille päivälliset ja iltapalat. Myös dieettiateriat.
- kuljettaa Vekaraan lounaan, aamu- ja välipala- ym. tarvikkeet sekä kuljettaa siivoustarvikkeet Onniin ja Vekaraan
- valmistaa ja kuljettaa kohteiden tilaustarjoiluja sekä Onnin päivätoiminnan lounaat
- valmistaa nuorisopalveluille kesäkuussa leirimuonitusta
- keittiössä alkuvuodesta 2022 keittäjiä 4 ja syksyllä 2022 keittäjiä 2 sekä osa-aikainen työntekijä palkkatuella keittiöapulaisen tehtävissä

Päiväkotiki Vekara, keittiö

- jakelukeittiö, toimii arkisin
- valmistetaan päiväkodin aamupalat ja esille laitetaan kaikki ateriat
- yksi yhdistelmätyöntekijä (ruoka-siivous)

Siivous, koulu

- Kirkonkylän koululla työntekijöitä 1,65 koulupäivinä
- koulun siivousmitoituksen mukaan
- perussiivouksia loma-aikoina

Siivous, päiväkotiki Vekara

- 0,35 työntekijää arkisin (siivoaa myös Onnissa)
- päiväkodin siivous mitoituksen mukaisesti

Siivous, Hyvinvointikeskus Onni

- 0,65 työntekijää arkisin (siivoaa myös Vekarassa). Terveyspalveluiden ja Onnin palveluasuntojen siivousta on esitetty siirtyväksi 1.1.2023 IUHVA osana siirtyvää vuokrasopimusta, erikseen hinnoiteltuna.

Siivous, kunnantalo ja muut kiinteistöt

- 0,35 työntekijä

Kirjastopalvelut

	Toteuma 2021	Budjetti 2022	Lautakunta 2023	Budjetti 2023	2024	2025
TOIMINTATUOTOT	38					
TOIMINTAKULUT	-95 485	-89 826	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
ULK. TOIMINTAKATE	-95 446	-89 826	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Sisäiset tuotot						
Sisäiset kulut	-14 181	-12 800	-11 935	-11 935	-11 935	-11 935
Sisäiset tilit	-14 181	-12 800	-11 935	-11 935	-11 935	-11 935
TOIMINTAKATE	-109 627	-102 626	-71 935	-71 935	-71 935	-71 935
Poistot	-5 847					
Yhteensä	-115 474	-102 626	-71 935	-71 935	-71 935	-71 935

Kirjastopalvelut tuottaa Pukkilan ja Myrskylän yhteinen kirjasto, sopimusyhteistyössä. Kirjastoa johtaa Myrskylän sivistys- ja hyvinvointilautakunnan alaisuudessa kirjastojaosto. Molempien kirjastojen omatoimikäyttöaikoja jatketaan entisellään.

8. TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelma
Verotulot
Valtionosuudet
Rahoitustuotot ja -kulut

TULOSLASKELMA

Tuloslaskelmaosa on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo-rahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

	Toteuma 2021	Budjetti 2022	Lautakunta 2023	Budjetti 2023	2024	2025
Myyntituotot	314 405	266 513	282 583	294 583	282 583	282 583
Maksutuotot	90 698	116 674	132 800	132 800	132 800	132 800
Tuet ja avustukset	371 323	371 800	437 500	437 500	437 500	437 500
Muut toimintatuotot	385 069	379 307	426 020	481 020	426 020	426 020
TOIMINTATUOTOT	1 161 496	1 134 294	1 278 903	1 345 903	1 278 903	1 278 903
Henkilöstökulut	-2 705 979	-2 666 131	-3 051 868	-3 085 479	-3 051 868	-3 051 868
Palvelujen ostot	-9 296 358	-9 624 176	-2 593 057	-2 571 357	-2 593 057	-2 593 057
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-189 347	-176 859	-180 970	-180 170	-180 970	-180 970
Avustukset	-351 187	-338 400	-313 400	-313 400	-313 400	-313 400
Muut toimintakulut	-55 487	-41 245	-37 865	-37 865	-37 865	-37 865
TOIMINTAKULUT	-12 598 357	-12 846 811	-6 177 161	-6 188 272	-6 177 161	-6 177 161
ULK. TOIMINTAKATE	-11 436 861	-11 712 517	-4 898 258	-4 842 369	-4 898 258	-4 898 258
TOIMINTAKATE	-11 436 861	-11 712 517	-4 898 258	-4 842 369	-4 898 258	-4 898 258
Verotulot	7 355 895	7 294 000	3 997 000	4 106 000	3 997 000	3 997 000
Valtionosuudet	3 890 227	4 033 324	1 122 369	1 122 369	1 122 369	1 122 369
Korkotuotot	32 318	32 000	32 000	32 000	32 000	32 000
Muut rahoitustuotot	144 438	146 400	89 400	89 400	89 400	89 400
Korkokulut	-44 429	-40 000	-40 000	-40 000	-54 000	-53 000
Muut rahoituskulut	-409	-700	-700	-700	-700	-700
Rahoitustuotot ja -kulut	131 919	137 700	80 700	80 700	66 700	67 700
VUOSIKATE	-58 820	-247 493	301 811	466 700	287 811	288 811
Poistot ja arvonalentumiset	-385 177	-388 152	-355 855	-355 855	-346 919	-335 185
Yhteensä	-443 997	-635 645	-54 043	110 846	-59 108	-46 374

Tilikauden tuloksen käsittelyerät: poistoeron muutokset, vapaaehtoisten varausten muutokset ja rahastojen muutokset eivät ole määrärahoja tai tuloarvioita, koska ne eivät ole rahoitusvaikutteisia eriä. Valtuusto hyväksyy kuitenkin niitä koskevat suunnitelmat talousarvion tuloslaskelmaosan hyväksymisen yhteydessä.

Hallituksen on tilinpäätökseen kuuluvassa toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä tai talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi.

Suunnitelman mukaiset poistot (suunnitelmapoistot) ovat talousarvion tuloslaskelmassa kunnan tilikauden tuloksen laskemiseksi tarvittava erä. Poistosuunnitelma on hyväksytty valtuustossa. Talousarvion tuloslaskelmaosassa ja tilinpäätöksessä käytetään samoin perustein laskettuja poistoja.

VEROTULOT

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Nettotulot	7 355 895	7 294 000	4 106 000	3 997 000	3 997 000

Verotulot koostuvat kunnan tuloverosta, kiinteistöverosta ja yhteisövero-osuudesta. Verotulojen erittely on esitetty alla olevassa taulukossa.

Verotulojen erittely	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Toteutuma- ennuste 2022	Talousarvio 2023
Tulovero	6 484 842	6 568 000	6 700 000	3 380 000
Kiinteistövero	440 791	426 000	447 000	454 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	430 262	300 000	400 000	272 000
Yhteensä	7 355 895	7 294 000	7 547 000	4 106 000

Toteumaennuste vuodelle 2022 laadittu tarkentavana talousraportoinnin pohjalta 11-2022.

Kunnan tulovero

Tuloveroarvio vuodelle 2022 perustuu 21,50 %:n tuloveroprosenttiin. Tulovero on 6 568 000 € eli 4,35 %:a enemmän kuin vuoden 2021 talousarviossa. Vuoden 2023 tuloveroksi on arvioitu 3 257 000 € ja vuoden 2024 tuloveroksi 3 173 000 €.

Kiinteistövero

Kiinteistöverotuotoksi on arvioitu 447 000 € vuonna 2022. Valtuuston vahvistamat kiinteistöveroprosentit vuodelle 2022 ovat seuraavat: yleinen 1,15 %, vakituiset asuinrakennukset 0,65 %, muut asuinrakennukset (vapaa-ajan rakennukset) 1,25 %, rakentamaton rakennuspaikka 3,10 % ja voimalaitokset 3,10 %. Kiinteistöverotuotto vuosina 2020 - 2024 on esitetty seuraavassa taulukossa.

Vuosi	Kiinteistöverotuotto (€)	
2020	395 543	(toteutunut verotuotto)
2021	447 000	(TA 2021)
2021	447 000	(toteutumaennuste)
2022	426 000	(TA 2022)
2023	426 000	(TS 2023)
2024	426 000	(TS 2024)

Kiinteistöveron erittely vuoden 2021 maksuunpanotietojen perusteella.

Käyttötarkoitus	Verotusarvo (€)	Kiinteistövero (%)	Kiinteistövero laskennallinen (€)
Vakituinen asuinrakennus	39 071 829	0,65	253 967
Muu asuinrakennus	4 403 534	1,25	55 044
Yleinen	10 953 646	1,15	125 967
Rakentamaton rak.paikka	43 833	3,10	1 359
Yhteensä	54 472 842		436 337

Osuus yhteisöverosta

Yhteisöverotuotto vuosina 2020 - 2024.

Vuosi	Osuus yhteisöverosta (€)	
2020	298 336	(toteutunut verotuotto)
2021	350 000	(TA 2021)
2021	350 000	(toteutumaennuste)
2022	300 000	(TA 2022)
2023	221 000	(TS 2023)
2024	218 000	(TS 2024)

VALTIONOSUUDET

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Nettotulot	3 890 227	4 033 324	1 122 369	1 122 369	1 122 369

Valtionosuudet koostuvat peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta. Laskelma kunnan valtionosuuksista on esitetty kohdassa 2.3 Valtionosuudet vuonna 2022, sivu 22.

RAHOITUSTULOT JA -MENOT

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tulot	176 756	178 400	121 400	121 400	121 400
Menot	-44 837	-40 700	-40 700	-54 700	-53 700
Netto	131 919	137 700	80 700	66 700	67 700

Rahoitusmenojen suurimman erän muodostavat talousarviolainojen korot, joihin on varattu 40 700 €. Muita rahoitusmenoja ovat provisiot ja muut lainakustannukset, verotilityskorot ja viivästyskorot.

Rahoitustulot muodostuvat pääosin osinkotuloista ja peruspääoman korosta. Sijoitustoiminnassa noudatetaan valtuuston vahvistamia periaatteita. Kymenlaakson Sähkön osinkotuloksi on arvioitu 90 000 €. Nivos Oy maksaa pääomalainan korkoa n. 30 000 €.

9. INVESTOINTIOSA

INVESTOINNIT

Hanke: Yleiset alueet ja liikuntapaikat
Toimielin: Tekniset palvelut ja hyvinvointipalvelut, Pukkila

	TA 2022	TA 2023 LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	
MENOT	0	45 000	105 000	40 000	40 000	40 000	
TULOT			60 000	20 000	20 000	20 000	
NETTO	0	45 000	45 000	20 000	20 000	20 000	

Määrärahalla jatketaan kunnan yleisten alueiden, liikuntapaikkojen ja virkistysalueiden kunnostamista laadittujen suunnitelmien mukaisesti, sekä kuntalaisten toiveiden ja kehitysehdotusten pohjalta.

Hanke: Kaavateiden rakentaminen
Toimielin: Tekniset palvelut, Pukkila

	TA 2022	TA 2023 LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	
MENOT	0	30 000	30 000	0	0	0	
TULOT							
NETTO	0	30 000	30 000	0	0	0	

Investointivarauksen pääasiallinen kohde on Mäkeläntien päällystäminen.

Hanke: Tievalojen rakentaminen
Toimielin: Tekniset palvelut, Pukkila

	TA 2022	TA 2023 LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	
MENOT	55 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	
TULOT							
NETTO	55 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	

Määrärahalla uudistetaan katuväläistusta korvaamalla nykyiset valaisimet LED-tekniikalla ja uusitaan valaisinylväitä tarvittavilta osin. Ensisijaisena kohteena on keskusta-alueen valaistuksen uusiminen mm. Veteraanitie.

Hanke:
Toimielin:

Kaavateiden peruskorjaus
Tekniset palvelut, Pukkila

	TA 2022	TA 2023 LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	
MENOT	97 500	315 000	315 000	0	0	0	
TULOT							
NETTO	97 500	315 000	315 000	0	0	0	

Määrärahalla peruskorjataan kunnan kaavateitä erillisen korjausohjelman mukaisesti. Investointivaruksen pääasiallinen kohde on Koivulinnantien perusparantaminen sekä Veteraanitien liikenneturvallisuuksuunnitelman mukaisten kohteiden toteutus Veteraanitiellä (suojatiet).

Hanke:
Toimielin:

Kunnan omistamien kiinteistöiden peruskorjaaminen
Tekniset palvelut, Pukkila

	TA 2022	TA 2023 LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	
MENOT	180 000	110 000	110 000	0	0	0	
TULOT							
NETTO	180 000	110 000	110 000	0	0	0	

Määräraha on kunnan omistamien kiinteistöiden tarvittaviin korjaus-, muutos- ja rakennushankkeisiin, joista päätökset tehdään erillisten suunnitelmien ja päätösten mukaan. Ensisijaisena kohteena on päiväkotikiinteistön Vekarantaan jäähdytyksen lisääminen, Kunnantalon julkisivujen peruskorjaus sekä konekatoksen rakentaminen tekniselle varastolle.

Hanke:
Toimielin:

Muut alueet, vuosivaraus
Tekniset palvelut, Pukkila

	TA 2022	TA 2023 LTK	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026	
MENOT	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	
TULOT							
NETTO	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	

Määräraha on varaus talousarviovuoden aikana vaadittaviin investointeihin, joista päätetään aina erikseen.

10. RAHOITUSLASKELMAOSA

Rahoituslaskelma

Lainat

RAHOITUSLASKELMA

Talousarvion rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Rahoitusosa esitetään vähennyslaskukaavan muodossa. Välisummana esitetään *Toiminnan ja investointien rahavirta*. Ylijäämäinen välisumma osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulorahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Mainitun välisumman ja rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen.

	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	-58 820	-247 493	466 700	287 811	288 811
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	1 816				
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-221 673	-392 500	-650 000	-100 000	-100 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	10 000	60 000		
Hyödykkeiden myyntitulot	21 529				
Toiminnan ja investointien rahavirta	-257 148	-629 993	-123 300	187 811	188 811
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-50 000				
Antolainasaamisten vähennykset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	925 000		1 300 000	1 750 000	650 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-788 158	-664 407	-1 633 158	-527 898
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-695 658	1 400 000			
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	437 494				
Rahoituksen rahavirta	616 836	611 842	635 593	116 842	122 102
Vaikutus maksuvalmiuteen	359 688	-18 151	512 293	304 653	310 913

LAINAT

Kunnan kirjanpidon mukaiset lainat vuonna 2023

Kohde/lainanottaja	Lainamäärä 1.1.2023	Lainamäärä 31.12.2023
Kunnan lainat rahoituslaitoksilta	5 421 501	6 060 002

Kunnalla on ollut käytössä vuodesta 2005 kuntatodistusohjelma maksuvalmiuden ylläpitoon (kuten tilapäisen kassalainan ottaminenkin), pitkäaikaisten lainojen koon kasvattamiseen ja itsenäisenä instrumenttina rahoituksessa. Liikkeelle laskettavien kuntatodistusten nimellismäärä saa olla yhteensä enintään 5 miljoonaa euroa (valt. 14.3.2005, § 20). Kuntatodistusohjelmaa on hyödynnetty kunnan rahoituksessa runsaasti sen edullisuuden ja joustavuuden vuoksi. Kuntatodistuksia muutetaan aika ajoin pidempiaikaisiksi lainoiksi.

Tilinpäätöksessä 2021 kunnan lainakanta oli 6 045 067 €. Kuluvan vuoden lopussa lainakannan arvioidaan olevan 5 421 501 €, josta pitkäaikaisia kiinteäkorkoisia lainoja 2 994 410 €, pitkäaikaisia vaihtuvakorkoisia lainoja 1 430 000 € sekä kuntatodistus 997 100 €. Suunnitelmakaudella varaudutaan ottamaan uutta lainaa 1 300 000 € vuonna 2023, 1 750 000 € vuonna 2024 ja 650 000 € vuonna 2025. Uutta lainaa otetaan todellisen tarpeen mukaan. Osa lainanottovaltuudesta voidaan jättää käyttämättä. Lainoja nostetaan kunnan kassatilanteen mukaan. Vanhoja lainoja suunnitellaan lyhennettävän suunnitelmakaudella seuraavasti: 664 407 € vuonna 2023, 1 633 157 € vuonna 2024 ja 527 897 € vuonna 2025.

Kunnan lainamäärän kehitys

Vuosi	Lainamäärä 1.1.	Lainanotto arvio	Lyhennys pitkäaik. lainat / <i>kuntatod.lyh.</i>	Lainaa €/as. 31.12.
2021 yht.	5 815 725	925 000	695 658	3 250
pitkäaik.	5 815 725		695 658	
kuntatod.		925 000		
2022 yht.	6 045 067	997 091	695 657	2 934
pitkäaik.	5 120 067		695 657	
kuntatod.	925 000	997 091	925 000	
2023 yht.	5 421 501	2 300 000	664 407	3 279
pitkäaik.	4 424 410	1 300 000	664 407	
kuntatod.	997 091	1 000 000	997 091	
2024 yht.	6 060 002	2 750 000	1 633 157	3 342
pitkäaik.	5 060 002	1 750 000	1 633 157	
kuntatod.	1 000 000	1 000 000	1 000 000	
2025 yht.	6 176 844	1 650 000	527 897	
pitkäaik.	5 176 844	650 000	527 897	
kuntatod.	1 000 000	1 000 000	1 000 000	

LIITTEET

Investoinnit 2023 - 2026

	TA2022	TA 2023 LTK	TA 2023	TAS 2024	TS 2025	TS 2026
Yleiset alueet						
MENOT	10 000	45 000	105 000	10 000	10 000	10 000
TULOT	10 000		60 000			
NETTO	10 000	45 000	45 000	10 000	10 000	10 000
Kaavateiden rakentaminen						
MENOT		30 000	30 000			
TULOT						
NETTO		30 000	30 000			
Tievalojen rakentaminen						
MENOT	55 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
TULOT						
NETTO	55 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Kaavateiden peruskorjaus						
MENOT	97 500	315 000	315 000			
TULOT						
NETTO	97 500	315 000	315 000			
Kunnan omistamien kiinteistöiden peruskorjaaminen						
MENOT	180 000	110 000	110 000			
TULOT						
NETTO	180 000	110 000	110 000			
Muut alueet, vuosivaraus						
MENOT	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
TULOT						
NETTO	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
MENOT YHTEENSÄ	392 500	590 000	690 000	100 000	100 000	100 000
TULOT YHTEENSÄ	10 000	0	60 000	0	0	0
NETTO YHTEENSÄ	382 500	590 000	590 000	100 000	100 000	100 000